

The Lithuanian Weekly „Tėvynė“
 Published Every Friday
 By the Lithuanian Alliance of America
 P. Jurgelutė, Sec'y & Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
 In the United States \$ 3.00
 To Foreign Countries \$ 4.00
 „T E V Y N Ė“
 307 W. 30th St., New York, N. Y.

T E V Y N Ė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

Telefonas: LACKAWANNA 5599

„Tėvynė“ Savaitinis Laikraštis
 Leidžia kas Pėtynia
 Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
PRENUMERATA METMAS:
 Šviesnyose Valstijose \$1.50
 Kitose Viešpatystėse \$2.00
 „T E V Y N Ė“
 307 W. 30th St., New York, N. Y.

No. 45 Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918.

New York, N. Y., Lapkričio (November) 9, 1928.

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, under the Act of March 3, 1875.

Vol. XIX

Hooveris Laimėjo Rinkimus

Lenkai Nesutiko Vilniaus Klausimą Spręsti

Zeppelinai Laimingai Pasiekė Vokietiją

HOOVERIS IŠRINKTAS JUNG. VALST. PREZIDENTU.

Lapkričio 7 d. ryto žinios tikrina, kad apytikriais daviniais pasiremiant republikonų partijos kandidatas Herbert Hoover išrinktas Jungtinių Valstijų prezidentu. Nors pilni rinkimų daviniai dar nežinomi, tačiau tikrina, kad Hooveris gavęs 383 prezidentų renkamos kolegijos balsų. Smithui užtikrinta tik 76 balsai ir 72 balsai dar abejotinojo stadijoje stovi. Todėl esą Hooverio didžiama dar gali pakilti. Spėjama, kad balsuotojų šiuose rinkimuose dalyvavo viršaus 40,000,000. Smithas pralaimėjo net New Yorko valstiją — Hooveris gavęs apie 100,000 balsų didžiuma. Net paties New Yorko miesto Smitho didžiama daugumą, negu daugelis tikėjosi, nes nesiekianti pilnai nei 450,000 balsų.

New Yorko valstijos gubernatoriaus rinkimų daviniai dar nebuvo galutinai suskaityti, tačiau demokratas Roosevelt stovi pirmiau republikono Ottinger. Spėjama, kad abiejuose Kongreso rumuose šiais rinkimais republikonai padaugins savo didžiumą bent tokiu atstovų skaitliumi, kad bus pilnai užtikrinta harmoninga sutartis valstybės darbuose tarpe Kongreso ir prezidento.

Pilnus ir galutinius rinkimų davinius galėsime paskelbti tik sekamam „Tėvynės“ num.

LENKAI ATMETĖ LIETUVIŲ PASIULYMĄ VILNIAUS KLAUSIMU.

Berlynas, lapkričio 3. — Nutrauktos kovo mėnesio Vilniaus reikalu Lietuvių-Lenkų derybos vėl prasidėjo Karaliaučiuje lapkričio 3 dieną. Tarp kitų atstovų derybose dalyvauja Lietuvos premieras Augustas Voldemaras ir Lenkijos užsienių ministeris Augustas Zaleskis.

Žinioje iš Varšavos jau išanksto pasigirama, kad Lenkų atstovybė neturinti vilties su Lietuva susitaikinti. Didžiausia kliūtis esanti tai Vilnius, kurį Lietuva nori atgauti. Be to, šandienines Lenkijos-Lietuvos sienas Lietuva laikinomis skaito. Lenkija yra priešingos nuomonės.

Karaliaučius, lapkr. 6 d. — Lietuvių-Lenkų konferencijos paskirta sub-komi-

sija išsprendimui Vilniaus klausimo, iki šiol neprėjo prie jokio susitarimo. Lietuviai pasiūlė pavesti Vilnių valdyt tarptautiniai administracijai, tačiau lenkai tą pasiūlymą atmetė.

Padaryta sutartinas patvarkymas, kad prekių pervežimo per sieną sutvarkymo klausimas pavesti abiejų valdžių tiesioginėms deryboms. Šios komisijos sekantysis posėdis įvyks rytoj, lapkr. 7 d.

ZEPPELINAI LAIMINGAI PASIEKĖ VOKIETIJĄ.

Friedrichshafen, Vokietija. — Vokiečių orlaivis „Graf Zeppelin“ laimingai parsiskrido atgal. Skristi šį kartą jam prisiėjo 71 val. ir 10 minučių. Perskrido 4,500 mylių. Į Ameriką skrendant Zeppelinai ore išbuvo 111 val. ir perskrido 6,500 mylių. Nors orlaiviniai pavyko laimingai parsiskristi, bet jo vadas Dr. Eckener yra tos nuomonės, kad nuolatini orlaiviu skraidymas per Atlantiką dar nėra galimu. Vienu tarpu, ties Newfoundland, orlaivis buvo tokiame pavojūje, kad galėjo lužti pusiau. Eckener mano, kad reikia dar geresnių orlaivių. Su šiuo orlaiviu, anot Eckener, dar nesame Atlantiko užkariavę. Jis sumano statyti lengvesniais motorais, didesne jėga ir stipresnių orlaivių. Šiuo orlaiviu esanti jo paskutinė kelionė per Atlantiką.

ZEPPELINU PARGABENTA 101,680 SIUNTINIŲ.

Washington. — Pašto administracijos žiniomis orlaivis „Graf Zeppelin“ skrisdamas per Atlantiką atgal į Vokietiją išgabeno 101,680 pašto siuntinių — 49,745 laiškus ir 51,935 atvirutes.

PILSUDSKIS DARBUOJASI TAISYTI KONSTITUCIJĄ.

Varšava, lapkr. 3. — Karo ministerio maršalo Pilsudskio šalininkai seime imasi žygių valstybės konstitucijai pertaisyti taip, kaip to maršalas nori. Maršalas Pilsudskis, kuris skaitosi Lenkijos diktatorium, tuo reikalu asmeniškai geban nesikreipia, bet darbuojasi per savo šalininkus. Tuo budu maršalas nori gražiuoju sugyventi su savo priešais, kurių seime yra nemažas skaičius.

RUSIJOJE GALI KILTI BADUOLIŲ RIAUŠĖS.

Ryga, lapkr. 2. — Atvykęs iš Rusijos vienas Baltijos diplomatas pasakoja, kad Maskvai grėšia rimtos badaujančių riaušės. Duonos laukiančių žmonių eilės dabar esą ilgesnės, negu buvo prieš 1917 metų revoliuciją. Padėtis darosi labai pavojinga. Sovietų valdžia imasi visų priemonių neramumams už akių užbėgti. Žmonėms užginta rinktis gatvėse. Kariuomenė laikoma paruošta kareivinėse. Raitoji policija įdėdina gatvėse ir neduoda žmoniems į burelius rinktis. Diplomatiniai korpusai Rygoje perka miltus, sviestą ir kitus produktus ir visa tai siunčia atstovybėms į Maskvą. Diplomatiniai pranešimai rusako, kad Maskvoje ir Leningrade viešpatuojančios bado sąlygos. Miesto stoka kasdien darosi vis pavojingesnė. Panašiai reiškiasi ir kituose Rusijos miestuose.

VOKIETIJOS PLIENO DARBININKŲ LOKAUTAS.

Berlynas. — Vokietijos plieno dirbtuvių savininkai pasiskelbė uždarysi savo dirbtuves ir tuo budu iš darbo bus pašalinta apie 250,000 darbininkų. Darbininkai reikalavo pakelti algas, bet darbdaviai nesutiko. Tuomet valdžia nusprendė, kad darbininkams

UŽDARĖ DIENRAŠTĮ „RYTA“.

Ryga. (Chicago Tribune Press Service, lapkr. 1). — Buvęs Lietuvos ministeris pirmininkas krikščionių demokratų valdžioje Dr. Bistras, kuris neseniai buvo uždarytas kalėjime dėl nesumokėjimo pabaudos už apsilankymą su karo cenzūros patvarkymais, dabar paleistas. Bet gi Voldemaras nutarė uždaryti D-ro Bistro redaguojamą krikščionių demokratų dienraštį „Rytą“ vienam mėnesiui, be to dar išieškoti 300 litų pabaudos pinigais. „Rytas“ kalbinamas dėl skleidimo tariamai neteisingų žinių.

LENKŲ-RUSIŲ SUSIKIRTIMAS LVOVE.

Varšava, lapkričio 4. — Galicijos mieste Lvove įvyko kraujo praliejimas. Ten mat lenkai mėnėjo Lvovo paliuosavimo sukaktuves, gi rusinai studentai lenkų pastatytą paminklą dinamitu sugriovė. Lenkų raitoji policija pradėjo žmones žiauriai pulti. Kilo apsišaudymai. Čia ne tik žmonės, bet ir policija sunkokai nukentėjo. 15 žmonių sužeistosi Lenkijos diktatorium, tuo reikalu asmeniškai geban nesikreipia, bet darbuojasi per savo šalininkus. Tuo budu maršalas nori gražiuoju sugyventi su savo priešais, kurių seime yra nemažas skaičius.

PRASIDĖJO MEKSIKOS PREZ. NUŽUDYTOJO BYLA.

Meksikos Miestas. — Lapkričio 5 dieną čia prasidėjo prezidento Obregon'o nužudytojo Leon Toral ir miniškos Maria Concepcion Acevedo y de lo Llata byla. Toral pasiima sau visą žmogžudystės kaltę. Jis sako, kad prezidentą nužudęs, idant paliuosuoti katalikų bažnyčią Meksikoje. Katalikus, kurie veda atvirą kovą prieš dabartinę valdžią, jis vadina tikrais karžygiais. Jis teisina taip gi ir minišką. Kaip ši byla baigsis, dar nežinia. Bet, nėra abejonės, kad žmogžudis nukentės — jo laukia mirties bausmė. Gal tos bausmės susilauks ir dar vienas kitas, nes šioje byloje yra pusėtinai skaičius fanatikų ir konspiratorių įtraukiamas.

PIRATAI BALTIJOS JUROJE.

Klaipėda, lapkričio 4. — Paskutiniomis laikais Baltijos juroje pasireiškė piratų, kurie užpuola laivus, juos apiplėšia ir vėl pranyksta. Piratų laivas yra žinomas vardu „Hassen Birr“, kuris Klaipėdos apygardėje yra vadinamas „The Flying Dutchman 1928“. Šį laivą tenka daugeliui matyti. Jį kelis sykius net ir Lietuvos jūroje buvo užpuoles, bet neįstengė pagauti. Piratai susidėda iš įvairių tautų: lietuvių, lenkų, švedų, vokiečių ir suomių.

Iš Lietuvos

LIETUVOS VALSTYBĖS BIUDŽETAS 1929 METAMS.

Biudžetą finansų ministeris skubiai ruošia. Išlaidų numatyta 250 milijonų. Tikimasi tas išlaidas bus nesunku padengti iš likusių pajamų šaltinių. Skolų Lietuva nedarė ir paprastoms išlaidoms nedarys. Šių metų biudžeto vykinimas eina tvarkingai. Pajamos pilnai padengia išlaidas ir dar duoda likučių. Iš suvestų davinii matyti, kad iki rugsėjo pajamų buvo 175,527,976 lt. Prie to dar reikia pridėti 4,058,752 lt. O išlaidų iki rugsėjo 1 d. padaryta 172,283,745 lt. Vadinasi, pajamos prašoka išlaidas daugiau kaip 7 milijonais litų.

VĖL SUKONFISKAVO.

Miesto storastijos įsakymu, lenkų policija sukonfiskavo perėitą „Vilniaus Aido“ numerį. Spėjama, kad buvo sukonfiskuota už straipsnį „Ten ir čia.“

SUIMTA VAGIŲ GAUJA.

Kriminalinė policija šiomis dienomis likvidavo vagių gaują, kuri veikė Kauno apskrity. Gaują sudarė 7 žmonės, su Kaziu Karpačiūmi priešaky. Vagys uždaryti kalėjime.

KAUNE ĮVEDAMI NAUJI AUTOBUSAI.

Kauno miesto valdyba šiomis dienomis paskyrė komisiją, ir pakvietusi buri žurnalistus, darė bandymą naujos konstrukcijos autobusų, pritaikinto Kauno grindiniui. Autobusas Kauno susisiekimui rastas tinkamu. Miesto valdyba mano pati įsigyti 6 autobusus ir leisti įsigyti privatiems asmenims bei įmonėms nustatytais sąlygomis autobusus.

KĖSINOSI PAGROBTI LIETUVOS POLICI-NINKĄ.

Šiomis dienomis demarkklinioj, ties geležinke-

butų pakelta 4 nuoš. algų ir tuo patim suteikė darbdavims koncesijas, kas but sumažinęs 2 nuoš. išlaidų. Darbininkai su valdžios patvarkymu sutiko, bet darbdaviai atsisakė jį priimti. Valdžia paskelbė, kad nuosprendis yra vertinamas ir kuri pusė atsisakys, bus atsakomą už nuostolius. Darbdaviai skelbsią lokautą ir eisį į teismą ginti savo teisių, kad buk valdžia negalinti uždraust uždaryt dirbtuves. Valdžia gi yra to nusistatymo, kad nei viena pusė taip svarbios pramonės negali sulaukyti.

Idėja ir Taktika

Sąryšy su kai kuriose šalyse pavykusiais fašistiniais perversmais pradėta plačiai kalbėti ir rašyti apie parlamentarizmo ir šiaip demokratijos idėjos krikzij. Girdi, parlamentai turi visą eilę trukumų. Jie varžą vykdomosios valdžios iniciatyvą ir veikimą. Parlamentarinės vyriausybės esančios nepastovios, negalintios įsigilinti į savo darbą ir jį išplėsti, nes joms visuomet gresias atstatydimos pavyojus. Pagaliau, rašo parlamentarizmo kritikai, kad visuotiniai demokratiniai rinkimai toly gražu nėra tautos valios pasireiškimas, nes atstovų sąrašus į parlamentinius rinkimus nustato partijos. Taigi ir kraštas balsuojas ne už tuos žmones, už kuriuos „norėtų“ balsuoti, o už partijų primetamus kandidatus ir tt. ir tt. Pavyršutiniškai žiurint, panašus parlamentarizmo krikziodromai pasirodo įtikinančiais. Tačiau giliau pažvelgus į dalykus, tariamasai parlamentarizmo ir demokratijos „krikziodromai“ atrodo visai kitokioje šviesoje. Jau ne nuo šiandien visur eina arši kova demokratijos ir parlamentarizmo šalininkų ir ideologų su jų priešininkais. Mes puikiai žinome, kad kiekvienoje kovoje, arba kare, esti laimėjimų ir pralaimėjimų. Bet jei del tam tikrų nepalankiai susidėjusių aplinkybių parlamentarizmas kai kur, labiausiai atsilikusiose šalyse, pralaimėjo, tai apie jo idėjos krikzij yra dar per anksti kalbėti. Didžiosios Francijos respublika po kruvinos revoliucijos ir laimėjimo savo laiku turėjo laimėjimų ir apskaičiuojama Lietuvai padaryti nuostoliai karo metu.

Visai kitos rūšies byla — kodėl kartais demokratija pralaimi kovodama? Čia jau mes turime panagrinėti demokratijos, taip sakant, „strategiją“ ir „kovos techniką“. Šioje srity galima rastį įvairių netobulumų, kurie palengvino parlamentarizmo priešams laimėti. Gali but, parlamentarizmo šalininkai per daug tikėjo tam, kad krašto suverenė valia yra tokia šventenybė, prieš kurią niekas negalės pakelti rankos.

lio linija Utena ir Naujieji Švenčionys, kažkoks civiliai apsirėngęs vyras, iššokęs iš lenkų sargybinių būdelės, užpuolė Lietuvos pasienio policininką Inčirauską ir mėgino jį nuginkluoti. Prie jo prisidėjo keturi ginkluoti lenkų kareiviai ir Inčirauskas buvo priverstas pabėgti. Lenkai paleido į jį keletą revolverio šuvių, tačiau nepataikė.

PABĖGO POLICININKAS.

Spalių mėn. pagrobęs 2000 litų valdiškų pinigų ir nuovados viršininko arkli, nežinia kur iš vakaro pabėgo Prienų nuovados policininkas Labašauskas. Kalbama, kad policininkas pabėgo į Lenkiją.

T. ŽILINSKO VARDU MOKYKLA.

Veiverių vidurinė mokykla nuo šių mokslo metų pradžios pavadinta Tomo Žilinskio, seno Lietuvos pedagogo, buv. Veiverių seminarijos mokytojo, vardu.

MEDICINOS DARBININKAI LIETUVOJ.

Visoj Lietuvoj yra 488 gydytojai (Latvijoje — 1,216 gydytojų), dantų gydytojų ir dantistų — 273 (Latvijoje — 559), veterinarijos gydytojų — 76 (L. — 92), farmacijos magistrų — 1 (L. — 20), provizorių — 290 (L. — 388), proviz. padėjėjų — 448 (L. — 580). Lietuvoj yra 306 aptiekos. Latvijoje — 399.

T E V Y N Ė

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienis. S. E. Vitaitis - Redaktorius, 307 W. 30th St., New York City.

Redakcijos Straipsniai

MUSŲ SPAUDOS ŽALINGA KRYPTIS.

Paprastai yra sakoma, kad spauda tai gyvenimo veidrodis, tai visų mūsų darbų atspindis. Iš tikrųjų taip turėtų būti. Vienok taip nėra, ypačingai mūsų, Amerikos lietuvių, spauda toli gražu nėra tuo gyvenimo veidrodžiu, visų mūsų darbų teisingo atspindžiu.

Ir tokiu įvykių ir visuomeninių darbų falsifikavimu užsiima netik paprasti laikraščiu korespondentai, bet ir patys redaktoriai neto neatsilieka. Netik neatsilieka, bet dar vadovaujama falsifikacijoms. Neretais pas lietuvių laikraščiu rinkininkus atsitikimas, kad redaktoriai pasiremdami nepamatuotais gaudais sieksiniais straipsniais operuoja prieš savo ištikimųjų priešus.

Todėl visai nenuostabu, kad laikraščiu skaitytojai arba virsta vienos ar kitos sriovės nesukalbamiems fanatikais, užgrūdintoms davatkomis, arba meta laikraščius skaitę. Bešliškas skaitytojas pradeda nesusi-gaudyti, negali surasti teisingumo linijos, kuomet vienas laikraštis tą patį atsitikimą ar veikimą aprašo vienaip, o kitas visai kitaip. Paprastas kasdieninis atsitikimas lietuvių laikraščiuose, kad ir bešliškiausios kultūrinis veikimas vienu laikraščiu išgiriamas, išgarbinamas, iki padangių iškeliamas, o kitu laikraščiu išpeikiamas, išniekinamas net iki tokio laipsnio, kad rodos jis net žalos visuomenei neša. Nelavintas „pasaulio gudrybių“ žmogus stačiai negali suprasti kas su tais lietuvių laikraščiais darosi ir pagaliau įsitikinęs, kad visi lietuvių laikraščiai ne-teisybę rašo, nustoja juos skaityti.

Antras labai nekulturingas ir negražus apsi-reiškimas Amerikos lietuvių laikraščiuose dažnai pastebimas, tai kuomet laikraščiu korespondentai ir redaktoriai virsta „bobiškų gazetų redaktoriais“. Nenuostabu, kad neturėdamos ką nau-dingiesnio veikti paprastos nekulturingos bobelės užsiima pliotkavimais, joms pa-žįstamų žmonių apkalbėjimai. Kiekvienas kulturingas žmogus žino šitą „bobiškų gazetų“ vertę ir nie-

kas jokios rimtos domės į tai nekreipia.

Bet negalima nesistebėti, kuomet laikraščiu korespondentai ir redaktoriai paseka nekulturingas bobelės šituo žvilgsniu ir laikraščius paverčia asmeninių apkalbėjimų, pliotkų platinimo šaltiniais. Ir kiek lietuvių laikraščiuose yra valkiojamas asmeninis žmonių gyvenimas, kuris nieko bendra neturi su visuomeniniu veikimu. Žmogaus privati-nis gyvenimas liečia tik jį patį ir niekam nuo to nei šilta, nei šalta. Atskirų asmenų ar grupių visuomeninio veikimo kritika ir net griežtas smerkimas dar šiuo tuo pateisinamas dalykas. Žmogus veikdamas klaidas padaro, tula is atsitikimais ir blogus norus turi, kuriais ir kitiems žmonėms gali pakenkti. O mažiausiai kiekvienas veikiantis žmogus jau turi aiškų nusista-tymą, laikosi vienos ar kitos ideologijos ribose ir tuo būdu negali patikti kitų ideologijų veikėjams. Todėl viešo veikimo bent kurioje srityje kritika pateisinama. Bet niekuo negalima patei-sinti lindimo į grynai žmogaus privatų gyvenimą ir jo aprašymo laikraščiuose pa-didintose, „išgražintose“ formose. Ir dažniausiai to-kie asmeniniai žmonių niekinimai paremti vien prasi-manymais, tamsių bobelių pliotkais. Tai šlykštus ir kraštutiniai nekulturingas lietuvių laikraščiu i-protis, kuris palaikomas vienu delto, kad savo ištiki-nium priešų kuodaugiau pa-žeminus, išniekinus.

Tai yra labai klaidinga ir net žalinga kryptis, kuria eina Amerikos lietuvių laikraštija. Tuo būdu laikraščiai pastoja ne visuomenės švietėjais, bet jos demoralizatoriais, neapykantos, keršto auklėtojais, žemiausios rūšies išgėvimo platinto-jais. Šita kryptimi eidami laikraščiai ir sau pakenkia, nes atgrasina bešliškesnius ir teisybę mylinčius žmones nuo laikraščiu skaitymo. Demagogijos, asmeninių šmeižimų ir kitų veikimo didžiausiu išniekinimu pirmoje vietoje stovi Amerikos lietuvių komunistinė spau-dė. Tačiau ir kitų ideologi-jų spaudoje šito pikto apsi-reiškimo pasitaiko gana dažnai. Nei vienos Ameri-kos lietuvių sriovės organai ir net bepartvyviai laikraščiai nėra visiškai laisvi nuo šito blogo. Tiesa, rimtesniųjų laikraščiu redaktoriai nepretaria šitokiai taktikai, patys savo straipsniuose to vengia ir savų bendradarbių prašo to vengti. Bet vistikie prieš pačių redakto-rių norą retkarčiais įsi-briauna ir į tokius laikraščius šitas peiktinas inpro-tis. Jie yra susivieniję. Tokiu būdu už valdžios ribų esan-tis kriminalistas sukčius tu-ri laisvas rankas savo veiki-mui.

Trumpai tariant, krimi-naliai prasižengimai pasi-liaiki tik todėl, kad galioja negarbingas susivienijimas tarp politikos ir krimina-listų gengsterių. Pasilaiko tik tuomet, kai politikierių sudaroma valdžia proteguoja kriminalistą, vieton proteguoti visuomenę prieš krimi-nalistą.

Šitai kriminalistų duki-mą ir policijos „neįėjumą“ su jais kovoti aiškina au-gščiau minimas laikraštis, ku-ris jokių ryšių su radikaliu judėjimu neturi. Šitas laikraštis remia republikonų kandidatą Hooverį ir Jung. Valst. prezidento urėdą ir demokratų kandidatą Roosevelta ir New Yorko gubernatoriaus urėdą. Vadinasi, yra organu senųjų partijų, tik su tuo skirtu-mu, kad jį matomai, nekontroliuoja politiškai bosai. Todėl jis gali atvirai ir šituo opiu klausimu išsitariti. Ir išsitarita tiek aiškiai, kad jokie komentarai prie to nereikalingi. Kiekvienas protaujantis žmogus gali aiškiai suprasti delko šian-dien kiekvienam didesnia-mi mieste taip drąsiai ir „nesuvaldomai“ žmogūdiški plėšikai duksta.

Užiant busiančių rinkimų kampanijai, republikonai tikrina, kad gyvename gerbuvio laikuose, o demokratai tikrina, kad to skelbiame gerbuvio nėra. Biednuomenės klasė beabejonės sutiks su demokratais, nors kiekvienas iš algos gyvenantis žmogus žino ir be demokratų nurodymo, kad darbininkų žmogaus gyvenimas kas metai darosi sunkesnis ir sunkesnis, o piniguočių kapitalai vis auga ir auga.

POLITIKA IR KRIMINALIAI PRASIŽENGIMAI.

Pažvelgus į organizuotų plėšikų dukimą didesniuose miestuose, stačiai net baisu darosi ir kiekvienas stebisi, kad taip gerai organizuota policija yra bejęgė su tais plėšikais kovoti. Kad ir ta-mie pačiame New Yorke po-licija ieško, ieško net žmogūdystės papildžiusių plėšikų ir žiurėk vėl tie patys plėšikai vidurdienu didžiausios minios akvaizdoje užpuola žmones, apiplėšia ir jei kas drįsta pasipriešinti ant vietos nušauna ir vėl policija negali sugauti, su-sekti tų piktadarių. Tas pats dedasi. Chicagoje, St. Louis, Clevelande ir visuose kituose didesniuose miestuose.

Bet ar ištikrųjų policija yra bejęgė su tais plėšikų dukimais kovoti? Į šitą klausimą „The New York Telegram“ atsako maždaug sekamai: Kiekviename mieste policija žino kas yra butlegerių baronai. Ji žino kas yra viešaisiais triukšmadariais. Ji žino kas yra šaudančiais žmones užpuolikais. Tą žino ir visi politiškai bosai. Taipgi tą žino ir daugelis politi-kuojančių teisėjų.

Visokie gengsteriai, šaudanti plėšikai, vieši triukšmadariai ir visi kiti požemi-nio gyvenimo lyderiai žino vertę politiškos įtekmes. Ir jie visai nepaiso apie ko-jius nors principus ar politi-škas partijas. Jie pakeičia politišką galią ant valdžios protekijos. Jie politiškai eina ranka rankon su vietini-ais prokurorais, su valstijų prokurorais, kurie kontroliuoja teisėjus, prisaikini-tuosius teisėjus, apkaltini-mus, komisionierius ir poli-ciją.

New Yorke, pavyzdžiui, kiekvienas žino, kas tik bent kiek supranta apie po-litiką ir apie valdžią, kad Tammany (demokratų politi-tinė mašina) gali trumpu laiku apvalyti miestą nuo visokių gengsterių, jei to norėtų. Tammany gali pa-skirti ir praisalinti policie-stus ir net teisėjus. Gali prašalinti bile valdininką, pra-dedant teisėjais ir baigiant ant kampo stovinčių poli-cistų, kuomet jie žaidžia su kriminalistais gengsteriais.

Nėra jokio skirtumo tarpe demokratų ir republikonų valdomų miestų. Nėra jokio skirtumo tarpe demo-kratų ir republikonų poli-tiškų bosų. Dažnai taipgi nėra jokio skirtumo tarpe oficialių ir neoficialių suk-čių. Dažnai valdžioje esan-tis sukčius yra pavojingesnis už sukčių stovintį už valdžios ribų, nes politiškai jie yra susivieniję. Tokiu būdu už valdžios ribų esan-tis kriminalistas sukčius tu-ri laisvas rankas savo veiki-mui.

Ameriką galima pavadinti sąjūdžių (thrills) ieškojimo kraštu. Ko Amerikoje nepada-roma, kad turėjus progos per-gventi sąjūdžio jausmą. Del šitų kvalių sąjūdžių — trelių sugriaunama šeimynos, jaunos mergaitės prauždo savo dorą, garbę ir visą gyvenimą. Ir kuomet trelių ieškotojus jau niekas kitas negali sujau-dinti, tai pradeda žmones žudyti. Pastarionis dienomis vėl praskambėjo žinia, kad du jau-ni Oglethorp Universiteto stu-dentai apkaltinti dviejų asme-nių užmušime ir vieno sužeidi-me. Žinios tikrina, kad šitie du jaunuoliai: Jurgis Harsh ir Rikardas Gallogly atliko septy-nis apiplėšimus (hold-ups), ku-riuose jie du žmones vietoje mirtinai nušovė ir vieną sun-kiai sužeidė. Esą nei vienam šių jaunuolių nebuvo reikalingi pinigai mokslui ir pragyveni-mui, nes jų tėvai buvo juos pilnai aprūpinę tuo žvilgsniu. Su-areštuoti jaunuoliai patys pri-maip pažino, kad jie šitas piktada-rystes atliko vien del pavairi-afno nuobodus universiteto

ris jokių ryšių su radikaliu judėjimu neturi. Šitas laikraštis remia republikonų kandidatą Hooverį ir Jung. Valst. prezidento urėdą ir demokratų kandidatą Roosevelta ir New Yorko gubernatoriaus urėdą. Vadinasi, yra organu senųjų partijų, tik su tuo skirtu-mu, kad jį matomai, nekontroliuoja politiškai bosai. Todėl jis gali atvirai ir šituo opiu klausimu išsitariti. Ir išsitarita tiek aiškiai, kad jokie komentarai prie to nereikalingi. Kiekvienas protaujantis žmogus gali aiškiai suprasti delko šian-dien kiekvienam didesnia-mi mieste taip drąsiai ir „nesuvaldomai“ žmogūdiški plėšikai duksta.

Ivairios Pastabos

Gerbuvio Laikai.

Užiant busiančių rinkimų kampanijai, republikonai tikrina, kad gyvename gerbuvio laikuose, o demokratai tikrina, kad to skelbiame gerbuvio nėra. Biednuomenės klasė beabejonės sutiks su demokratais, nors kiekvienas iš algos gyvenantis žmogus žino ir be demokratų nurodymo, kad darbininkų žmogaus gyvenimas kas metai darosi sunkesnis ir sunkesnis, o piniguočių kapitalai vis auga ir auga.

Tiesa, kam yra tikri gerbuvio laikai. Štai General Motors Korporacija, kuri išdirba automobilius, per devynis šiu metų mėnesius padarė pelno \$240,534,613. Taipgi New Yorko biržoje piniguočiai stačiai iš proto eina su visokių šerų pir-kimu ir pardavimu — bilionai dolerių biržos apyvartoje persi-vertė kas mėnesis. Visos iš-dirbystės giriasi dideliais pel-nais. Kapitalų savininkams, suprantama, gerbuvio laikai.

Tuo tarpu biednuomenė, darbininkai net ir paprasčiausio gyvenimo reikalų neturi kuod ap-rūpinti, galo su galu nesuveda. Milioninė armija bedarbių, daugelis išdirbysčių dirba vos pu-gę laiko ir netik darbininkai, bet ir smulkieji biznierių skun-džiai sunkiais laikais. Tačiau politikieriai randa galimū net viešai skelbti, kad esą gyvena-me gerbuvio laikus. Sajaules piniguočių gerbuvio negalima skaityti viso krašto gyventojų gerbuviu. Bet „blifuojan-tiems“ politikieriams viskas ga-lima skelbti, didžiausias nesą-mones pasakoti. Ir ant nelaimės yra nemaža tokių žmonių, ku-rie tokioms politikierių skelbia-moms nesąmonėms tiki.

Ir Vėl Sąjūdžių Ieškojimui Žmogūdystės.

Ameriką galima pavadinti sąjūdžių (thrills) ieškojimo kraštu. Ko Amerikoje nepada-roma, kad turėjus progos per-gventi sąjūdžio jausmą. Del šitų kvalių sąjūdžių — trelių sugriaunama šeimynos, jaunos mergaitės prauždo savo dorą, garbę ir visą gyvenimą. Ir kuomet trelių ieškotojus jau niekas kitas negali sujau-dinti, tai pradeda žmones žudyti.

Pastarionis dienomis vėl praskambėjo žinia, kad du jau-ni Oglethorp Universiteto stu-dentai apkaltinti dviejų asme-nių užmušime ir vieno sužeidi-me. Žinios tikrina, kad šitie du jaunuoliai: Jurgis Harsh ir Rikardas Gallogly atliko septy-nis apiplėšimus (hold-ups), ku-riuose jie du žmones vietoje mirtinai nušovė ir vieną sun-kiai sužeidė. Esą nei vienam šių jaunuolių nebuvo reikalingi pinigai mokslui ir pragyveni-mui, nes jų tėvai buvo juos pilnai aprūpinę tuo žvilgsniu. Su-areštuoti jaunuoliai patys pri-maip pažino, kad jie šitas piktada-rystes atliko vien del pavairi-afno nuobodus universiteto

ŽMONIŲ SVEIKATA Šį skyrių veda DR. E. G. KLIMAS, 2538 E. Allegheny Ave., Philadelphia, Pa. Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti stačiai skyriaus vedėjui, čionai pažymėtu antrašu.

ORAS KURĮ KVĖPUOJAME.

Kiekvienas žino kaip nesmagu yra būti troškiamame kambary, kurio temperatūra yra apie 85 laipsnių arba 90 laipsnių ir kurio visi langai uždaryti. Kodėl jaučiamės nesmagiais tokiam kambary? Atsakytį šiam klausimui čmė labai daug metų. Ilgą laiką tyrinėtojai manė, kad tas nesmagumas buvo iš priežasties oro chemikalinės sudėties, arba paėjo nuo oro, kurį kiti žmonės kambary iškvėpuoja. New Yorko valstijos ventilacijos komisija, išleisus keletą tukstančių dolerių tyrinėjimui, surado, kad tai ne oro chemikalinė sudėtis, kuri pridoda tiek daug nesmagumo, bet fizinis oro stovis.

Pirmiausias dalykas, kuris pridoda nesmagumą šiltame troškiamame kambary yra paties kambario temperatūra. Yra faktas, kad kuomet uždaryto kambario temperatūra pereina 72 laipsnius, tuomet sunku

sienose gyvenimo ir kad turėjus progos pergyventi trelių — jausmų sąjūdį. Tai jau kelintas žmogūdystės aktas del sąjūdžio nuo garsios Loeb-Leopold žmogūdystės, kuri oficialiai paskelbta pirmutine del sąjūdžio žmogūdystės.

Netenka visai abejoti, kad prie šitokių visabaisėtinų piktadarysių auklėjimo nemaža dailimi prisideda ir didžioji Amerikos spauda su savo sensacin-gais tokių įvykių aprašymais. Juk šitos rūšies piktadarius spauda perstato ne šlykščiais prasikaltėliais, bet kokiais tai herojais. Todėl ir nenuostabu, kad silpnosio proto jaunuoliai ieško progos šituo būdu pagar-sėti, sensacingai pučiamuose spaudos burbuluose per kelias savaites ir net kelis „mėnesius“ pafiguruoti.

Milioni Dolerių Renka Amerikos Prezidentą.

Oficialės statistikos skelbia, kad su pradžia lapkr. mėnesio republikonų partijos rinkimų kampanijos fondas pasiekęs ar-tį penkių milijonų dolerių, o demokratų viršaus keturių milijonų dolerių — viso virš \$9,000,000. Net paskolo iš bankų daromos iki pusės milio-nio dolerių vienu kartu. Vadi-neško progos šituo būdu pagar-sėti, sensacingai pučiamuose spaudos burbuluose per kelias savaites ir net kelis „mėnesius“ pafiguruoti.

Žiežirbos

„Vienybė“ No. 127 rašo: „Vilniuje dabar gyvena 2,000,000 gyventojų, o Kaune — 1,000,000.“ Gal „Vienybės“ statistikas „alėtų suskaičiuoti, kiek dabar vietoje Lietuvoje žmonių gyve-na? —

Atitaisoma Klaida.

SLA. veikėjas ir „Tėvynės“ bendradarbis p. A. Bačėnas iš New Kensington, Pa., malonėjo prisijusti „Tėvynės“ redakcijai sekama pastaba: „Tėvynės“ num. 43 Ivairių Pastabų skyriuje antraštėje „Pusbrolių Talka“ visai bereika-lingai įtariamus SLA. 40 kp. narys Juozas Baltrušaitis iš Pittsburgh, Pa., kuomet jis laikomas atsakomingu už tel-pančius Aido' raštus, nes: „1. Juozas Baltrušaitis atsi-sakė redaguoti Aida' nuo bir-želio 10 d., 1927 m., ir po šiai dienai nėra jo redaktoriū. Tuomet Aido' redaktoriaus vie-tą užėmė P. Daugėla, clevelandietis, o kiek vėliaus Aida' redaguoti paėmė Leonas Urbo-nas, irgi clevelandietis. „2. Juozas Baltrušaitis nie-kuomet nebuvo ir dabar nėra Aido' savininku ir pastarai-siais metais net nėra šio laik-raščio bendradarbiu.

tame kambary dirbti, protauti ir valgyti. Kitas dalykas, kuris pridoda daug nesmagumo uždarytame kambary, kur tas pats oras išbuvęs kelias valandas ar dienas, butų sujudintas ir vėsiai užlaikomas nei kiek nekenktų ten dirbančioms ypa-toms.

Trečias faktorius, kuris padaro orą geru ar blogu, tai drėgnumas. Kas nesi-jautė užšlopintu karštoje dienoje, kuomet oras buvo pilnas drėgnumo? Oro drėgnu-mas priklauso nuo jo temperatūros.

Dar vienas oro faktorius, kuris labai svarbus, tai atmainingumas. Tas reiškia dažnų mainymą visų kitų trijų faktorių, temperatūros, drėgnumo ir judėjimo. Pavyzdžiui, kambarys kuris visuomet esti vienodoj temperaturoj, judėjime ir drėgnu-me nėra geras kambarys gyvenimui ir dar-bui.

Taigi geriausias oras kiekvienam kvė-puoti yra tyras, lauko oras, ir nei vienas kambarys nėra gerai ventiliuojamas, jei jis neturi atdarų langų, kurie prileidžia orą iš lauko. Žmogus gali gyventi be val-gio ir be vandens kelias dienas, bet be oro negalėtų išgyventi nei kelių minutų.

FLIS.

— „Šituos faktus tikrai žinau ir už juos atsakau. Todėl pasiti-kiu, kad gerb. „Tėvynės“ redak-cija tuos įtarimus p. Baltrušai-čiui atšauks. — Kiekvienas rimtas žmogus žino, kad netei-čiai paskelbta pirmutine del sąjūdžio žmogūdystės.

Suprantama, yra labai nege-ra ir net nesąžininga nepama-tuoti įtarinėti per spaudą by asmenį. Tačiau „Tėvynės“ pas-taba, kurioje paskaitytas p. Baltrušaitis „Aido“ redaktoriū-mi, ne blogais norais remian-tis buvo padaryta. Nežinoda-mi čionai p. Bačėno paskelbtų faktų, tikrai manėme, kad p. Baltrušaitis posenovei yra „Aido“ redaktoriūmi ir todėl iš-reiškėme nusistebėjimo, kad to-kis šviesus žmogus, kaip p. Baltrušaitis, leido jo redaguoja-mam laikrašty skelbti stačiai SLA. konstitucijos falsifikacij-as. Juk negalima nei daleisti, kad p. Baltrušaitis Susivienijimo pamatinių tikslų nežinotų.

Dabar pasidėjokant mūsų gerb. bendradarbiui p. Bačėnui už atkreipimą „Tėvynės“ redak-cijos domės į augščiau suminė-tus faktus, šiuomi atitaisome tą netikslumą ir kartu atsipra-šome p. J. Baltrušaitį, kad tik-rųjų faktų nežinodami palaikėme jį atsakomingu už „Aido“ reda-gavimą. Jei tuo būdu p. Bal-trušaičiui padaryta bent kokis nesmagumas, tai prašme at-leisti.

— „Tas faktas, kad Dr. Graiču-nas su republikonais, parodo, jog jis nieko bendro neturi su komunistais. Kad jis kritikuo-ja SLA, tai tas dar nepadaro jo komunistu“ — „Vilnis“.

Gal ir taip. Bet už ką Dr. Graičunui Kapsukas pagyros laišką prisuntė? Nejaugi pa-gyros laiškus nuo Kapsuko bi Jurgis gali gauti?

— „Naujienos“ ir „Laisvė“ gin-čias, kuris šių laikraščiu gin-čias SLA. konstituciją žino. „Laisvė“ sako, kad kuriam nors SLA. viršininkui mirus, jo vie-tą turi užimti daugiausia balsų gavęs kandidatas. Esą taip pa-rašyta SLA. konstitucijoje.

Šituos „faktus“ paskelbė „L.“ redakcijos štabo narys švenčioniškis, kuris niekad prie SLA. neprigulėjo ir, matomai, SLA. konstitucijos neskaitė.

„Naujienos“ šitam nemokšai paaiškina, kad turi užimti ir turi pirmenybę, kaip SLA. kon-stitucija nusako, yra du skir-tingi dalykai.

Vadinasi, komunistai falsifi-kuoja SLA. konstituciją ir sa-vaip ją savo davatkomis aiškina. Nors „Naujienos“ klausia: „ar gražu meluoti?“ bet ką tu čia žmogus su užsispyrėliu padary-si? Juk jei jis nemokėtų melu-oti, tai vargiai ir „Laisvės“ redakcijoje sėdėtų.

Tulas „Laisvės“ Triksas, me-luodamas, aimanuoja, kad „Tė-vynė“ nusistačiusi prieš progre-syvius, suprask prieš komunist-us. Bet jei „Tėvynėje“ tilptų tiek rašinių prieš komunistus, kiek tame Triksio rašiny yra melagysčių priešais „Tėvynę“, tai ištiesų komunistams butu blogai.

— Komunistų spauda vėl rau-donu krauju ir aukų išmaldomi-s pasriuvo. Taj naujo Lietuvos pasiunt-nio atvykimo pasekos. SLA. Kibirkštis.

JAUNIMO KELIAI

SUSIVIENIJIMO
LIETUVIŲ AMERIKOJE
JAUNUOLIŲ SKYBIUS

Kol dega krutinėj žvėnta ugnis toji,
Kur traukia prie darbo ir duoda tiek vieko,
Jog menkas ir silpnas net milžinai stoji,
O dirbk, idant neitų ugnis ta ant nieko.
KUDIRKA.

Vaduokime Savo Paklydusius Broliukus

Einant rudens ir žiemos sezonams, kaip visi kultūringieji žmonės, taip ir lietuviai rengia įvairias pramogas: balius, vakarienes, koncertus, teatrus, prakalbas, prelekcijas ir kt. Rengiant minimas pramogas, žmonės jas lanko. Lanko gi taisyklais, idant daugiau pasimokius, daugiau sužinotų; žodžiu, idant kultūringes, progresavas. Jei žmonės kultūringi parengimū neturėtų, vietoj progresuoti — regresuoti.

Lietuvių parengimus pastarais laikais gana skaitlingai lanko ir čia-gimę jaunuoliai. Toks jaunimas, kuris lietuvių parengimus lanko, yra girtinas. Musų jaunimas, lankydamas lietuvių parengimus, juose daugiau atsiekia, negu suaugusieji lietuviai; jis pasimokina ir lietuvių elgėsių ir pasidaro daug geresniais lietuviais.

Bet dėja, daugelis jaunuolių yra nuo lietuvių ir jų parengimų nutolę. Jie dar ir šiandien mano, kad lietuviai neganėtinai kultūringi ir kad jų parengimų nereikia lankyti; yra net ir tokie, kurie jokių parengimų nelanko. Šituos jaunuolius reikia papeikti, nors kaltinti jų per daug negalima, nes jie geriau nežino.

Todel musų jaunuolių pareiga šiuos paklydusius musų broliukus vaduoti. Mes turime jiems pagelbėti, idant jie suprastų, kas yra lietuviai, ką jų žmonės veikia. O šitai kaip tik galima parodyti viešuose parengimuose. Kad juos su musų veikimu supažindinti, prie pirmos progos veskime tuos „paklydėlius“ į lietuvių parengimus ir lai jie susipažįsta su savo tautos žmonėmis ir jų darbais. Kuomet gi jie įsitikins, kad lietuviai kultūringes darbus veikia ne kiek neblogiau už svetimtaučius, jie pasidarys tokie geri žmonės, kaip ir mes, tie kurie lietuvius geriau pažįstame, su jais draugaujame, su jais veikiame.

Šiame aš turiu vieną prityrimą. Neseniai musų miesto lietuviai turėjo surengę gražų koncertą. Programą pildė geriausi lietuvių artistai. Nutvėręs vieną jaunuolių, kuris dar jokiam lietuvių parengime nebuvo, nuvedžiau į minimą koncertą. Ir reikia pasakyti, koncertas buvo vienas geriausių. Išklaušęs dainų ir muzikos, minimas jaunuolis davė žodį, kad nė vieno lietuvių parengimo neapleisias.

Vadinasi, man veik visai netikėtai teko atvesti ant kelio „paklydusią avelę“, jaunuolį, kuris iki šiol apie lietuvius labai prastai mislino ir jų parengimus niekino.

Jei yra vienas atsitikimas, tai nėra kalbos, kad gali but ir daugiau panašių prietikių; yra ir daugiau jaunuolių, kurie pas lietuvius neina tik todėl, kad jie mano, buk lietuviai nieko gero neturi ir tt. Bet reikia žinoti, kad kartą į lietuvių parengimą atsilankę, daugelis jaunuolių taps gerais lietuviais, pamils savo žmones ir su jais iki gyvos galvos darbuosis.

Tad vaduokime savo paklydusius broliukus. Rodykime jiems kelią, veskime juos pas lietuvius, pas savo žmones.

Jaunuolis K. J.

R U D U O .

Jau pagelto girios medžiai
Taip gražiai žaliavę;
Lapai krinta, žolė vysta
Skaistybėje savo.

Gėlės džiusta, grožė žusta —
Šaltis jas nutvėrė,
Nors saulutė dar ir glostė,
Spindulėliais bėrė...

Bet vėjūzis kietarišdis
Viską užkariavo;
Jis pakirto gėlėms žiedus, —
Jas sunkiai užgavo.

Nors ir narsiai jos kovojo —
Gyventi norėjo,
Bet netekę jau žiedelių,
Amžinastin ėjo.

K. Kinderas.

Galvosukis

Su sekamu „Jaunimo Keliu“ numeriu pradėsime talpinti dešimties numerį serijinį galvosukį. Kad talpinamus galvosukius tinkamai sprendus, būtina reikia žinoti lietuvių abėcėlę ir kuriuo numeriu kuri raidė pažymėta. Be to komete bus sunku dalyvauti. Kad žinojus lietuvių abėcėlę, čia talpiname ją ištaisai ir kiekvieną raidę pažymime numeriu: a-1, a-2, b-3, c-4, č-5, d-6, e-7, e-8, e-9, f-10, g-11, h-12, ch-13, i-14, i-15, j-16, y-17, k-18, l-19, m-20, n-21, o-22, p-23, r-24, s-25, š-26, t-27, u-28, u-29, ū-30, v-31, z-32, ž-33.

Todel gerai įsitėmkyte kuri raidė, kuriuo numeriu atžymėta, pav.: a-1, i-14, ž-33, o jei paimsime numerius: 27-9-31-17-21-9, tai gausime žodį tėvynė.

Čia nieko sunkaus. Reikia tik biskį galvosuko, o šį galvosukį besprendami, jaunuoliai, galėsite gerai išmokyti lietuvių abėcėlės ir kai kuriuos žodžius bei sakinius teisingai parašyti. Kas galvosukius teisingai išspręs, tas gaus tinkamą dovanėlę ir visų vardai tilps „Jaunimo Keliuose“.

Tad laukite sekamo „J. K.“ numerio, o šiuo syk išmokyte lietuvių abėcėlę ir įsitėmkyt kaip raidės sunumeriuotos.

„J. K.“ Redakcija.

Ukininko Žmona ir Elgėta

(Liaudies pasaka)

Vieną kartą ukininko žmona virė pusrytį. Puode užkaitė klegėjo barščiai ir penėtas žąsinas. Žmona kažki kur skubinos. Bet, lyg tyčia, atėjo elgėta ir ėmė poteriaut. Žmona, nesulaukus maldos galo, atidavė elgėtai išmalda, o pati išsiskubino kažki ko pas kaimynę.

Elgėta tuo tarpu papoteriavęs apsidairė, išsigriebė iš puodo žąsina, įdėjo į krepšį ir išėjo. Eina per lauką pas kitą ukininką, ogi štai bėpereinanti ta žmona iš kaimynės. Susitkęs ją, elgėta sako: „Šeiminkėle, ar nepažįsti Tamsta Gagoną iš Puodiškių, kuris neseniai nusikraustė į Krepšiškius?“ Žmona neturėjo laiko ir skubindamos atsakė: „Eik tu sau nuo mano galvos: aš jokio Gagono nepažįstu ir neturiu laiko.“ — „Na, tai sudiev“, tarė elgėta ir nuėjo savo keliais.

Ukininkė tikrai parėjus namo ir neradus puode žąsino, tesuprato, ką sakė elgėta. Norėjo ytiis atsieimti mėsą, bet jau buvo pervėlu. Dabar krintosi žmonelė, kad laukė pati atsakė nuo savo „gagono“.

ĮVAIRIŲ TAUTŲ PATARIMAI JAUNKAIČIAMS.

Kinai jaunikaičiams taip sako:

— Nevesk tokios mergaitės, kuri nebuvo gera dukterė tėvams. Ji bus netikus ir žmona. Nevesk mergaitės nevalyvos, kuri nešvariai vilki, nemėgsta tvarkos namuose, virtuvėj.

Slavai sako:

— Imk žmoną iš kaimynų, nes ją pažįsti, tačiau kumų ieškok tolimų, kad gerai nepasiziūtumėte.

Italai ir ispanai laikosi šio Prado:

— Kas eina žmonos ieškoti toli, tai arba pats yra apgavikas, arba nori buti kitų apgautas.

Rusai duoda tokį patarimą:

— Kai vedi vyriausiąją dukterį, tai žiūrėk koks tėvas ir motina, o jei vedi kitą dukterį, tai žiūrėk kokia jos vyriausioji sesuo.

Vokietis ir anglas čia vienodai galvoja.

— Kur motina daug dirba, ten dukterė tinginė; šiaip ji turėtų motiną pavaduoti darbe.

Saugokis tokios!

Arabas priėjo tokią išvadą, kad, jeigu kas vedąs gražią žmoną, tai turjis iš anksto parduoti namus, nes žmona juos vis tiek sunaikinsianti.

Tam pačiam patarimų rinkiny atsi-rado ir neva lietuviuose nugirstas patarimas:

— Savo žmonos gražumu nei apsilviksi ir nei susiildysi.

GENOVAITĖ GEGUŽIUTĖ,

SLA. Prezidento p. Gegužio dukrelė. Tai yra jauna SLA. narė ir net veikėja, nes dalyvauja SLA. kuopų parengimuose. Jauna Genovaitė labai gražiai pasirodė SLA. 1-mo apskrictio surengtuose koncertuose Shenandoah ir Mahanoy City, Pa. Nors ji eina vos septintus metus amžiaus, tačiau gabiai pagroja smuiku ir padainuoja — turi gražų ir malonų balselį.

SLA. JAUNUOLIŲ DARBUOTĖ

HARTFORD, CONN.

IS SLA. 124 Kp. Jaunuolių Grybų Vakarienes. Kaip paprastai — jaunuoliai stebina publiką su savo įvairiais parengimais. Ir šį kartą vėl visus nustebino surengdami „Grybų Vakariene“. Tai buvo dar pirmu sykiu Hartforde tokia nepaprasta vakariene.

SLA. 124 kp. jaunuolių skyriaus „Grybų Vakariene“ įvyko spalio 13 d., šeštadieny. Į vakarienę atsilankė gražūs bursų žmonių, nors vakariene buvo surengta labai trumpu laiku. Visi atsilankę labai gražiai praleido laiką. Grybų buvo užtekinai ir visiems labai patiko. Taipgi buvo ir kitokių valgių.

Svetainė buvo labai gražiai išpuošta ir stali nepaprastai apdėtyti. Ant stalų buvo bukiečiai įvairių gyvų gėlių. Valgi į stalus nešė jaunos SLA. narės, visos apsirėnę baltuose ruboose. Viskas buvo labai įspūdinga ir publika buvo labai užgandinta.

Programas buvo muzikališkas ir ji išpildė SLA. Jaunuolių Choras, kuris labai gražiai sudainavo keletą idomių dainų. Publikai dainos ir choras patiko, už tai publika jaunuolių chorui gausingai plojo delnais. Choras turėjo sudainuoti net penkis dainas. Už tai garbė priklausio p. Bruzauskui, mokytojui, kad jis taip puikiai chorą išlavino.

Vakarienę vedė jaunuolių pirm. J. Januškevičia, Jr., kuris pareiškė savo padėkos žodį publikai už parėmimą jaunuolių. Toliaus jis perstatė sekantias ypatas pasakyti keletą žodžių: 1. V. Vedeikių — SLA. 124 kp. ir 4-to apskrictio organizatoriai, 2. J. Januškevičių — SLA. 124 kp. idirnininką, 3. P. Labanauską — Klubo pirm., 4. p. Bruzauską — SLA. Jaunuolių Choro mokytoją, kuris labai gražiai apie jaunuolių pakalbėjo, nupiešdamas jų darbotę nuo pradijos gyvenimo ir norėdė publikai, kad šiandien jau yra SLA. Jaunuolių Choras, o ne chorėlis kaip iš pradžių buvo. Toliaus savo kalbą jis ragino visus tėvus leisti savo vaikus prie SLA. Jaunuolių Choro. Visi kiti kalbėtojai išreiškė savo mintis kaslink jaunuolių ir velino toliaus pasekmingai tarpe lietuvių jaunuoliams darbotis. Po vakarienes buvo šokiai, kur publika linksmai praleido laiką.

Prie vakarienes surengimo daugiausia darbotis p. Vaitekūniene ir p. Januškevičienė. Jos abidvi pašventė daug laiko ir prie to dar paaukavo visus mažozius prie valgio. Gėles del stalų aukavo p. Zikienė ir p. Petrauskienė; lašinius del grybų — p. Vaitekūniene; dvi kvortas grybų — p. Rusevičienė iš Windsor, Conn. Kiti grybai buvo surinkti p. Januškevičienės, E. Vaitekūniutės ir J. Januškevičiaus Jr.

Sekanti biznieriiai paaukavo mėsas del dešrų: Uras ir Navikas, Uleckas, Šolis, Spelis, Bagdonas ir Birus Bros. Sodę aukavo J. Januškevičia.

J. Januškevičia. Minėta „Grybų Vakariene“ paliko gerą įspūdį publikoj ir šis vakarienis bus ilgai neužmirštas.

SLA. 124 kp. jaunuoliai taria širdingai ačiū visiems aukurojams ir publikai už atsilankymą.

J. Januškevičia, Jr.,
124 Kp. Koresp.

ISMINTIES GRUDELIAI.

Tamsiausia kiekvieno jaunuolio istorijoj valanda yra ta, kuomet jisai sėdasi studijuoti, kaip neteisingu būdu pinigų užsidirbti. — Horace Greeley.

Skurdas žmogaus nežemina, bet yra tiktai bausiu nepatogumu. — Sydney Smith.

J U O K A I.

Išvada.

Jonukas (atėjusiai apsilankyti tetai): — Mamytė vakar atnešė naują lėlę. Gal nori, tetule, pamatyti?

Teta: — O kas, broliukas ar sesutė?
Jonukas: — Tur but sesutė, nes mačiau, kaip vakar pudravo.

Ne Vieta nuo Dugno Mokytiis. Vienas tėvas aiškino savo sunui, kad norint gyvenime pasisekimo, viskas reikia pradėti mokytiis nuo dugno.
Sunas paklausė: „Ar ir plaukyti reikia nuo dugno mokytiis?“

Skirtumas.

—Koks skirtumas tarp žmogaus ir kiaulės?
—Nugi kiaulė užgema ir visada pasilieka kiaule, o žmogus užgema žmogumi ir tik begyvendamas virsta kiaule.

Antanas.

TRAPI ŽMONA

(Feljetonas)

Dabar žmonės skundžiasi, kad ir Amerikoj ne pyragai. Bet, vyručiai, visur reikia turēt galvą ant pečių ir gyvent savo, o ne avino protu.

Lengvesnio budo piliečiai, kurie mane asmeniškai pažįsta, nepatikės, kad aš buvau Amerikoj. Sakys:

— Jaunas per velnią Laisvės Alėja kas vakarą šlifuoja, o giriasi, kad Amerikoj buvo! Meluoja, balbėsas!

Bet brangūs piliečiai, patikėkite pastutinį kartą. Faktai už mane kalba. Tikrai nepamenu datos, bet važiauvau į Ameriką. Tiesa, tai buvo nelengva kelionė. Dar nepamatęs Laisvės stovylos su iškelta ranka, turėjau grįžti į Rygą, bet kadangi laivas ėjo link Amerikos krantų, tai aš laimingai ten nuvykau. Bet pakartojau, tai buvo nelengva kelionė.

Nuvykęs Amerikon ir žinodamas tik vieną sakini angliškai „I love you“ skurdžiai gyvenau. Kadangi aš nemokėjau angliškai, tai mano gyvenimas buvo kupinas nelaimių ir kaž kokio bergždžio laukimo.

Kaip gyvenau — geriau nepasakosiu. Įganiu pramokau angliškai ir gyvenimas pasidarė kurkas įdomesnis.

O kai gyvenimas įdomesnis, tai romantiško pobūdžio troškimai pradėjo mano širdį kamuoti.

Į smulkmenas neįsileidžiant, prisiziūrėjau aš čia į tokią amerikanką. Gyveno ji lyg davatkaudama, lyg nenusteikęs. Gal tai žmonių liežuviai jos pasaulėžiūgsmą aptemdė. Nežinia. Tik kalbėjo žmonės, kad ji fiziškai silpna, ir bendrai buvo tai mergina, kuri turi trapius kaulus.

Į smulkmenas neįsileidžiant, neturėjau laiko viską apmisltyti: amerikoniškas pavasaris taip prišpicino, kad nebuvo kada josios kaulais susirūpinti.

Tai, ot subatos vakarą, į smulkmenas neįsileidamas, „erum ferum“ — apsiženijau. Ir kitą dieną pasakiau savo žmonai:

— Tu — sakau — žmonele, nors ir turi trapius kaulus, ale imtis neisi — nesutruks. Prižadėk nesirašyti, nes kaip truks koks kaulas, kur paskui aš tave sulaužytą padėsiu.

O žmonele man ima už smakro, glosto mano galvos plankus ir, kaip matyti, futuristiškai nusiteikus.

Gyvenome dieną, kitą. Ji man po senovei ima už smakro, bet aš matau, kad mudu iš to duonos nevalgysim. O į penktą dieną jos meilumai įgriso.

— Sukrauk — sakau — savo „majantką“ ir važiuojam į Chicagą. Nors tai ir „razbaininkų“ miestas, bet gal darbo rasim.

— Kodel ne — atsako žmonele — galim važiuoti. Senai važiauvau traukiniu. — Ir vėl savo futuristiškam nusiteikime ima man už smakro.

Stoty atidavėm daiktus į bagažę ir išėjom laukdami traukinio ant perono pasivaikščioti. Vaikščiojam. Žmonių kaip turguj. Siuva į ten ir iš ten. Ponios — ponai. Kol kas chuliganų nesimato. Ačiu Dievui.

Ir štai, mano brangi žmona, riktelėjus, parkrinta. Kažkas įstrigo į perono lentų plyšį ir ji krisdama sulaužė dešinę koją.

Susirinko žmonės.
— Paduokit, — sako susirinkusieji, — geležinkelių kompanijai civilinį ieškinį už savo žmonos sužalojimą.

Tą pačią dieną ieškinį padaviau 5,000 dolerių sumai. Amerikoj laikas brangus — už poros dienų pinigūs išmokėjo. Nuvaziavęs į Chicagą nusipirkau batų, porą pakelių popirusų; žmona — naują skrybėlę ir šilkines gelsvas kojines už 3 dolerius.

Po to mane žmona gundo: — einam gyventi į viešbutį. Už mano pinigūs ką noriu tą darau. Einam, sakau, į viešbutį „New York“.

O viešbutis „New York“ Chicagoj puikiausias. Centralinis apšildymas, lifantai visokie, mandagios, gražios tarnaitės. Tai ne „Italija“.

Tai ot, daug neplepant ir į smulkmenas neįsileidžiant, lipam augštyn iš gatvės prie viešbučio durų. Mano žmona laiptais belipant tik oi! ir čia pat prie viešbučio durų parkrito. Aš tuoj baltą skambučio guzikutį spust — atseit, padavai patį savininką. Atbėga savininkas, o aš jam šitokius žodžius:

— Brangus mister ir „New York“ viešbučio savininke! Atkreipkite savo šviesias akis, kas ant jūsų imonės laiptų dedasi — mano brangi žmona ir dviejų vaikų motina kankinasi tantalo kančiomis. Aš einu pašaukt poliemaną ir sustatyt protokolą už nekalto sutvėrimo ant jūsų imonės laiptų begėdišką sužalojimą.

Bet savininkas greit suprato, miukt viena ašarota akute. Atseit, brangus mister, apseisim be poliemano ir be protokolo.

— Te — sako, — 8,000 dolerių žmonai koją išgydyt, o dabar mister prašau gyvent mano viešbuty dvi savaites! Aš vengiu kompromitacijų, nes man biznis svarbesnis už protokolus.

Žmonele ant pečių paėmęs nuvilkau į apartamentus.

Pagyvenę dvi savaites nuvykome į Kanadą. Del visų ko pakeitėme pavardę: aš — mister Rupkis, o žmona, savaime aišku — missis Rupkienė.

— Dar — sako žmona — einam ant čiuożyklos! Aš sulaužysiu vėl vieną koją. Pasiimsime iš čiuożyklos savininko keletą tukstančių. O paskui, jau pakutinį sykį, sėsime į bent kurį laivą, aš sulaužysiu abidvi kojas, paimsime iš laivo savininko pinigūs ir važiuosime į tavo tėvynę Lietuvą pirkt centrą netoli Kanau.

Nors mano žmonos kojos sulaužytos greit pagija, bet man jos pagailo.

— Ne — sakau — žmonele, man tavęs pašėliškai gaila. Jau tavo kuno visos dalys beveik ir taip sulaužytos! Užteks!

Nors teisybė buvo mano pusėje, bet žmona pasirodė tvirto budo ir mano atkalbinėjimai nuėjo veltui. Ji užsispyrė lyg ožka per lieptą vedama. Ir bendrai matyt iš visko, buvo gruboniškai nusiteikus.

Nuėjom į čiuożyklę. Slidinėjam ant ledo. Žiurau, kada žmona darys mirties kilpą. Mano manymu, koją sulaužyti, tai ne trikvatierkę išgert. Trikvatierkę išgert sunkiau.

Slidinėjam pusvalandį, kitą... Maniau, kad žmona viską užmiršo. Bet kur tau... Net neapsidairė! Keberikišk augštelnika! Tik matyt nelaimingai krito. Tiesa, koją sulaužė, bet plus prie to ji sulaužė, dideliame mano nusiminimui, ir savo spranduką.

Po kelių minučių buvo konstatuota mirtis.

Žmonos kojos buvo apdraustos 10,000 dolerių sumai (vėliau ir pinigėlius paėmiau).

Baisiai nusiminiau, kad žuvo mano žmona ant Kanados ledo, tragingai žuvo mūsų šeimyniškam židiniui laimės velindama. Pačiam žydėjime mano jaunystės.

Amžiną atilsį duok jos dušiai Viešpatie.

KALĖJIMAS.

Plytos, vien plytos — raudonos plytos, Skurdu, dejonėms ir kančiomis išrašytos, O už plytų — tyliai kenčia žmonės, Aukos Melo, Netiesos ir kitų Mamonų.

Grotai ir tie liudi, o už jųjų — šimtai žmonių puvimui pasmerktųjų. Plytos, supuvę šiaudai ir štangos Nematotojų, ką ant šiaudų rangos.

Ne vienas tėvelis sunelio neteko, Ne viena mergužė bernelio raudoja, Ir senos motulės širdis kraujais aptekus Del jus', ką ten — rusiuos tunojat!

Kalėjims nieko neatsako, plytos tyli, Nerupi akmeniui žmogus bedalis — Savu gyvenimu ir laime nusivylęs: Ašaros gyvybės murams juk įkvėpt negali!

Dvokia šiaudai, plytos apšarmojusios raudonos, Badas ir kančios — žmogaus draugais tapo! Už ką gi, už ką Melo, uždinių ir kitokios Mamonos

Įstumė jus gyvus į šitą kapą?!
Pr. Kasparaitis.

S. L. A. REIKALAI

STATISTINIŲ ŽINIŲ RINKIMAS SLA. KUOPOSE.

Iki spalio 20 d. prisiųstos S. L. A. kuopų anketos knygai „Amerikos Lietuviai“ yra peržiūrėtos ir šiuo metu galime pasakyti, kad kuopas, kurios malonėjas tas savo pareigas linki Susivienijimo istorijai medžiagos surinkimo atlikti. Vėliaus paskelbime ir tas SLA. kuopas, kurios anketas prisiuntė po spalio 20 d. arba artimoje ateityje prisiųs. Šiame pranešime pažymime sekamas SLA. kuopas:

1. Cairnbrook, Pa., 209 kp. išpildė p-lė O. Palanūtė.
2. Millinocket, Maine, 26 kp. — V. Makauskas ir K. Fišeris.
3. Chicago, Ill., 174 kp. — M. Kardeckas.
4. Amsterdam, N. Y., 272 kp. — F. P. Miškinis ir V. Petryla.
5. New Kensington, Pa., 192 kp. — J. Maslauskas ir A. Bačėnas.
6. Inkerman, Pa., 79 kp. — J. S. Gilvickas ir S. Jakucionis.
7. Greenfield, Mass., 297 kp. — S. J. Kazlauskas.
8. Scranton, Pa., 143 kp. — K. Genys.
9. Chicago, Ill., 53 kp. — p-lė A. Marcijonaitė.
10. Milton, Mass., 360 kp. — Jonas S. Mėšlis.
11. Wilburton, Okla., 137 kp. — M. Maciejauskas.
12. Cle Elum, Wash., 97 kp. — Jonas Kurtnis.
13. Los Angeles, Cal., 75 kp. — K. Lubinas ir A. Jasulius.
14. Sesser, Ill., 279 kp. — A. Meškauskas ir K. Jokšas.
15. St. Clair, Pa., 290 kp. — J. Mikalaukas.
16. Lewiston, Me., 31 kp. — A. Drejeckas.
17. Wanamie, Pa., 230 kp. — J. Tulickas.
18. Oregon City, Ore., 288 kp., S. Karbauskienė.
19. Courtney, Pa., 92 kp. — D. Lekavičius.
20. Cleveland, Ohio, 14 kp. — V. P. Banionis.
21. Toledo, Ohio, 193 kp. — J. Sutkus.
22. Throop, Pa., 314 kp. — K. Draugelis ir F. Šuklis.
23. Manchester, N. H., 305 kp. — P. Andrejūnas.
24. Leechburg, Pa., 277 kp. — L. Petroskas ir J. Meidus.
25. Meriden, Conn., 8 kp. — J. D. Dangvecas.
26. Ambridge, Pa., 169 kp. — A. Bramba.
27. Chicago, Ill., 63 kp. — P. Pivoriūnas.
28. Cleveland, Ohio, 136 kp. — S. Čerauka.
29. East Setauket, L. I., 333 kp. — A. M. Augunas.
30. Toluca, Ill., 19 kp. — V. Jakubauskas.
31. Chicago, Ill., 260 kp. — P. M. Mikolaitis.

Be šių statistinių žinių iš S. L. A. kuopų istorijos, dar gauta ir kolonijų statistikų iš: 1. Thorp, Wis., nuo P. J. Kurtinaičio: yra lietuvių šeimynų 17; sulenkėjusių 6; maišytų su lenkėmis-ais — 12; augštesnį mokslą eina lietuvių 15 vaikų, sulenkėjusių — 4, maišytų — 5.

2. Withee, Wis.: lietuvių šeimynų 6, augštesnį mokslą eina — 4.

3. Manchester, N. H., nuo P. P. Andrejūno: lietuvių šeimynų — 63; high school eina 19 lietuvių, kolegijoj — 1.

Tai gi pradžia graži. Matyt SLA. kuopos ir veikėjai suprantą tiksliai Amerikos lietuvių istorijos vertę. Kuopų veikėjai ne vien suteikia statistinius žinias iš pačių kuopų stovio, bet, kaip matosi, ir kitų savo kolonijos žinių neužmiršta.

Kuopų Valdybų Domei.

Knygos „Amerikos Lietuviai“ redakcija prašo padaryti porą pastabų SLA. veikėjams kas liečiasi pilnai tikslų žinių suteikimo. Pildant anketos blankas reikia vengti šių klaidų:

Paragrafas 8. Turtas: po raide „e“ — gryno nuosavaus turto. Čia reikalinga nurodyti tik kuopos ar draugijos turtas, kurį turi kuopa ar draugija savo vardu. Kiti j šį paragrafą rašo kuopos narių asmeninių tur-

ta, arba paskolos bonus, kuriuos pirkto kuopos nariai, o ne pati kuopa. Taip negerai. Reikia rašyti tik tas turtas, sumatų paskolos bonų ir tt., ką kuopa turi savo vardu pirkus ar sutaupius savo izde. Jei kokios aukos sudėta ar bonai pirkta kuopos susirinkimuose ir per kuopos pasidarbavimą, tai galima pažymėti atskirai, kad per kuopos pasidarbavimą kuopos nariai tiek ir tiek aukų sudėjo tokiems ir tokiems tikslams. Reikėtų tik SLA. narių aukos ir paskolos bonai žymėti, nes kitų lietuvių bus pažymėti atskirai kolonijų istorijose. Jei nėra vietos to žymėti paliktoje blankoje vietoje, tai tenai parašius žodis „verski“ galima tos pridėtinės informacijos sužymėti ant kitos pusės blankos ar pridėdant atskirą lapelį.

Paragrafai 13 ir 14. Ar yra narių einančių ir baigusiu: biznio kursų, augštesniais mokyklais ir tt. Kiek matosi iš nekurį gautų anketų (blankų), tai suteikianti žinias suskaito kiek visoje kolonijoje yra tokių mokslus einančių ir baigusiu lietuvių ir įrašo kuopos blankon. Taip negalima! Reikia pažymėti vien tik tuos einančius ir baigusius augštesnius mokslus by kurioje srity, kurie yra kuopos nariai. Atskirai galima pažymėti kuopos narių vaikus einančius ir baigusius augštesnius mokslus. Bet reikia pažymėti, kad tai yra SLA. narių vaikai ir patys prie kuopos nepriguli. Kiti profesionalai ir einanti mokslus bus pažymėti kolonijų istorijos blankose.

Reikia pasidžiaugti mūsų didžiulės organizacijos narių ir veikėjų gerais norais suteikti iš savo kuopų ir net kolonijų istorijos tikslų žinių šitam istoriniam Amerikos lietuvių leidiniui. Tai naudingas ir brangus visai Amerikos lietuvių visuomenei darbas ir neabejojame, kad SLA. veikėjai juo galėdami prisidės prie jo. Kiek bus galima surinkti tikslų žinių iš SLA. kuopų ir narių darbuotės visuomeniniuose darbuose, neabejotinai šioje istorinėje knygoje viskas bus pažymėti ir SLA. organizacijai ir jos nariams bus suteiktas už tai kreditas.

„Tėvynės“ Redakcija.

SLA. APSKRIČIŲ DARBUOTĖ

PITTSBURGH, PA.

SLA. 3-čio Apskričio Rengiamame Vakare Svečių bus iš Cleveland, Ohio.

Lapkričio 1 d. teko sužinoti, kad SLA. 3-čio Apskričio rengiamas dainų ir muzikos vakaras 11 d. lapkričio LMD. svetainėje turės nepaprastų svečių ne tik iš visų tolimų ir artimų Pittsburgh'o apylinkių, bet net iš Cleveland'o atvažiuos burys svečių kokiomis trimis mašinomis.

Tai reiškia, kad iš Cleveland'o visai netikėtai turėsime netikėtus svečius, bet ir dainininką poną A. Zdanį, kuris ir gi minėtam vakare dainuos. Tai reiškia, kad mes pittsburghiečiai turėsime laimės girdėti Cleveland'o lietuvių talentingą dainininką.

P-nui J. Virbickui rašo, kad iš Cleveland, Ohio rengiasi atvažiuoti j 3-čio Apskričio rengiamą vakarą sekanti clevelandiečiai SLA. darbuotojai: A. Zdanis, A. Žukas, F. J. Žuris, J. V. Mitchell, A. Smigelskis ir kiti. Teko sužinoti, kad ir iš Du Bois, Pa. bus svečių.

Bet prie progos turim dar ir svarbių dalykų pranešti kaslink rengiamo minėto vakaro, kad mano nebuvo pirmesniuose pra-

nešimuose minėta, kad Rožė Lukešiuotė arba Kasputienė dainuos minėtam vakare ir tas įvykis per mano klaidą, todėl atsiprašau gerbiamos dainininkės.

O tolesniai turim garbės pranešti, kad ir Marijona Liepiūtė arba Milerienė (mat panelė Liepiūtė jau apsidėdė 16 d. spalio 1928) minėtam vakare dainuos duetą su p-nia Griniene.

Tai reiškia, kad SLA. 3-čio Apskričio 11 d. lapkričio rengiamas vakaras bus tikrai šaunios SLA. iškilmės.

S. Bakanas.

IŠ S. L. A. KUOPŲ DARBUOTĖS

WILKES BARRE, PA.

IŠ SLA. 35 Kuopos Veikimo.

SLA. 35 kuopos susirinkimas įvyko 7 d. spalio. Narių susirinkimo mažai. Be pasitarimo apie balių, nieko svarbaus nenutarė. Taip gi buvo balsuota rezoliucija kaslink Centro Izdininko.

Aš laikiau sau pareiga pakelti klausimą iš 35 kuopos veikimo 1927 metais. Nors jau metai laiko pralinko, bet kadangi randasi labai svarbių dalykų del kuopos, todėl negalima jų praleisti.

1927 metų rugpjūčio mėn. su sirinkime buvo nutarta paaukauti „Varpo“ bendrovei ir atveiviu konsuliui po \$5.00. Sekančiame rugsėjo mėnesio susirinkime nutarta prumeruoti Dr. J. Šliupio leidžiamas knygas „Higiena“ ir „Medicinos istorija“. Pasirodžius gi, kad kuopos knygnė iki tam laikui neturime nė vieno egz. SLA. istorijos, todėl buvo nutarta nupirkti iš Centro 3 minimas knygas.

Iki šiam laikui tie nutarimai guli pas sekretorių — neįspildyti. Tik vienas jų, tai yra atveiviu konsuliui \$5.00 buvo tuoj išimti iš izdo ir perduoti konsulio komisijai, kuri išlaikius iki šių metų rugpjūčio mėnio, sugrąžino j kuopą, nes matomai konsulo jau nesurado. Kiti gi nutarimai pasilieka tik nutarimais. Tai yra apsilieidimai ir net sarmata apie tokį apsilieidimą ir rašyti.

Laikiau sau pareiga ir tą klausimą pakėliau susirinkime jau net du kartus, bet niekas j tai domės neatreipė. Kalbėjau keletą kartų su dabartiniu kp. pirmininku, kad jis priverstų sekretorių tuos pinigus kur reikia išsiųsti. Bet vis be pasekmių. Ir išties sarmata pasirodyti visuomenei su tokia betvarke kuopoj, kur keletas besažinių narių stengiasi net kuopos nutarimų nepildyti.

Kuopa turėtų tą reikalą iš-tirti ir kaltininkus nubausti. Nors tai ne mano pareiga rašinėti j organą žinutes iš kuopos veikimo (rodos turime korespondentą, tai jo pareiga tai atlikti), bet mūsų korespondentas ne viską gali rašyti; jeigu pasitaiko geri nutarimai, tai žiūrėk — mūsų korespondentas ir išlindo kaip Pilypas iš kanarypių, o kada kuopoj suirėtus keliamos (prie kurių daugiausia ir korespondentas prisideda), apie tai nieko nerašo. Negerai.

Beje, perna apie augščiau minimus nutarimus korespondentas „Tėvynė“ gana gražiai pasigyrė; esą, 35 kuopa svarbią darbą atliko papuodama savo knygyną naujomis knygomis, ir išpildyme tų nutarimų ar tik ne korespondentas bus kalčiausias.

Senas Grybas.

LEECHBURG, PA.

SLA. 277 Kp. parengimas. SLA. 277 kuopa rengia balių ir šokių vakarą, kuris įvyks subatos vakare, 24 d. lapkričio. Bus puiki muzika, gros lietuviškus ir angliškus šokus. Pradžia 7 valandą vakare. Šio ba-

liaus pusė pelno skiriama del sušelpimo SLA. 27 kuopos nario A. Ukano, iš Auburn, Ill. Meldžiame visus dalyvauti, nes šitas parengimas bus pastutinis prieš Kalėdas.

Valdyba.

LOS ANGELES, CAL.

Atsakymas D. Dumsai.

„Tėvynės“ No. 41 p. D. Dumša rašo iš SLA. 75-tos kp. gyvenimo ir savo rašiniui labai apsilenkia su teisybe. Todėl mes, SLA. 75 kp. valdyba, matome reikalingu atsakyti j D. neteisningą aprašymą.

Visu pirma D. randa, kad net trys metai kaip bolševikai užvaldė 75 kuopą ir išėikvojo kuopos izdą ir buk per susirinkimus renkamos aukos, ko negalima pakęsti.

Kokių pažvalgų kp. valdyba susidaro, tai netinka skirstyti j bolševikus ar gerus lietuvius, kaip kad D. daro, nes kokią valdybą nariai išrenka, tokia ir buna. Bet netiesa, kad izdą išėikvojo ir renkama aukos susirinkimuose delei „Vilnies“ ar kitų reikalų. Tokių aukų nieks nėra ir neį izdo niekur nėra aukauta per pastaruosius kelis metus. Kad D. rašo netiesa, čia gali paliudyti ir Centras, kuomet D. sako, jog iš Centro padarytas patvarkymas, kad j mūsų kuopą buvo galima įstoti be jokių įstojimo mokesčių. Tokio patvarkymo, kad nariai be įstojimo galėtų prisirašyti iš Centro nebuvo. Nariams buvo nupigintas ant pusės įstojimas ne iš Centro puses, bet tuomet kuopa darė vaju j ir org. J. Pupis aukavo savo mokesčių, kurį gauna už naujų narių prirašymą. Tad nereikia rašyti to, ko nebuvo.

Toliaus D. neteisningai aprašo delegato rinkimą j Seimą, bandydamas įtikinti, kad buvo išrinkti du delegatai — J. Savickas, kuriam apmokėjo kelionės ir O. Ramanauskienė, kuri būtų važiuavus už dyką, bet paliudytiems jau udeuotas. Ir taip dalyką perstatęs užbaigoje rašo: „Patarčiau kitoms SLA. kuopoms kiek galint nesileisti, kad jusų raudonieji taip nachališkai užvaldytų, kaip kad jie užvaldė SLA. 75 kuopą“.

Užrašų-protokolų knyga rodo, kad nutarta siųsti tik vieną delegatą j Seimą, o ne du, kaip D. tikrina. Buvo perstatyti trys kandidatai: 1. J. Savickas, 2. O. Ramanauskienė ir 3. N. Mockus. Slaptai balsuojant, buvo tokios pasekmės: už J. Savicką paduoda 17 bal., Oną Ramanauskienę — 11 bal. ir N. Mockų — 3 bal. Susirinkime dalyvavo 32 nariai. Reiškia, jeigu kuopa ir būtų nutarus siųsti du delegatus, tai O. Ramanauskienė negavo didžiulios narių balsų dalyvavusių susirinkime, kaip to reikalauja konstitucija. Prie to, tiktai po balsavimui Dumša paklausė pirmininko, „ar O. R. galėtų atlikti“, bet mūsų kuopa jeigu ji savo kaštais j Rytus važiuotų?“ Pirmininkas atsakė, kad jeigu kuopa nutartų siųsti antrą delegatą, tai turėtų tą kandidatą antru kartu balsuoti. Pirmininkui paklausus Ramanauskienės, ar ji sutinka veltui važiuoti, O. R. atsakė: „Aš negaliu pasakyti, nes tikrai dar nežinau“. Su šiuo jos pareiškimu taip ir užsilieidė rinkimai.

Tai matote ir dabar spreskite, ar O. Ramanauskienė galėdavo duoti mandata, kuomet kuopa josios neįrinkto? O juk rinkimai mokamų ir nemokamų delegatų turj būti lygus sulig konstitucijos ir Pild. Tarybos patvarkymo. Tai kam p. D. Dumša bando primesti nachališkumą? Jis tai daro nepirmu sykiu. Užperetas Pild. Tarybos rinkimais jis taip gi j „T.“ buvo netiesa parašęs, kad balsavimai buvo nelegalūs ir tt. O ko blogiausia, kad jis pats sutaiso tuos „nelegališkumus“ ir „machanacijas“, o paskui

rašo j organą, šaukdamas: „žiūrėkite ką raudonieji daro, saugokitės jų“.

Tai labai negražu tokiomis bu-dais kovoti su savo politiniais priešais.

Tikimės, kad dabar visiems bus aišku, kad SLA. 75 kuopoj jokios betvarkės ir nachališkumo nėra, kaip primeta p. D. Dumša, bet visi reikalai vedami sulig konstitucijos.

SLA. 75 Kp. Valdyba:

Pirmininkas M. Pukis, Fin. Rašt. K. Lubin, Prot. Rašt. P. Repečka, Izdininkas P. Pupis.

BROOKLYN, N. Y.

*IŠ SLA. 76 Kuop. Darbuotės.

SLA. 76 kuopos mėnesinis susirinkimas buvo spalio 6 d. Susirinkimam atsilankė nemažas skaičius narių.

Pirmininkui atidarius susirinkimą, sekretorius perskaitė du atsiskaitimo laiškus; vieną nuo Prano Zailsko, nario 32 kuopos, Buttonwood, Pa., ir antrą nuo Alekso Ukano, nario 27 kuopos, iš Auburn, Ill. Trumapai apkalbėjus nelaimingų narių padėti, nutarta paaukauti iš kuopos izdo kiekvienam po \$5.00. Nariai gi suaukavo \$4.20; sykiu \$14.20.

Turiu priminti, kad tai permažai!

Kaip tik sekretorius perskaitė Alekso Ukano laiška, kuriame ant galo pažymėta, kad „aukavusiems padėkavosiu per „Vilni““ susirinkime nekuri nariai pradėjo klausiti: „O kas, ar jau ir „Vilnis“ liko SLA. organu?“ Kiti ėmė klausiti: „O gal dails aukų eis „Vilnies“ palaikymui?“

Mano nuomone, SLA. nariai, atsišaukdam j SLA. narius finansinės pagelbos, labai daug pakenkia aukų gausumui, pažadėdami padėkoti už aukas per tokį lakraštį, kurio vada perkerėta SLA. Seimą Baltimorėj prisieikė, kad SLA. griaus kiek tik pajėgs.

J. Šlikas.

GREENFIELD, MASS.

Atsišaukimas j SLA. 297 Kp. Narius-res.

Gerbiamej SLA. 297 kp. nariai ir narės! Šiuo atsišaukiu ir paraginu visus, kad mes būtina turime dėt pastangas, idant su ateinačiu kuopos susirinkimu pradėjus sunkų ir butinai reikalingą darbą. Tai yra, mes turime pasirupinti, idant suorganizavus mūsų apylinkės jaunuolių j SLA. 297 kuopą. Šiuo darbu užsilimti dar bar kaip tik yra pribrendęs laikas.

Mes visi matome, kad mūsų miesto ir apylinkės priaugę lietuviai jaunuoliai jau baigia pradingti amerikonizuojamose. Todėl mes turime daryti kas tik galima, idant suorganizavus priagančius jaunuolių j Susivienijimą ir tokiu budu j išlaikius prie lietuvių. Žinome, kad kuomet jaunuoliai istautėja, tai jie nebuna tokiais naudingais nei patiems jų tėvams, nei patys sau, nei lietuvių tautai. Ištautėjus jaunuoliui jo tėvai jaučiasi begaliniai apviltais ir kenčia neįsapaakytą širdperšą. Kad patys tėvai savo jaunuolių nuo istautėjimo negali išlaikyti — žinome jau iš prityrimo, bet kad mūsų organizacija šiame teikia didelės paramos ir jaunimą palaiko lietuvišku, tai taip gi žinome. Todėl mes ir turime stengtis, kad jaunuolius pritraukus prie vietinės kuopos ir jį palaikius tikrai lietuvišku.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje yra patogiausia ir tinkamiausia organizacija priklausymui visiems lietuviams. Ypač ji yra labai tinkama jaunuoliams. Prie šios organizacijos priklausau jau daug Amerikos lietuvių jaunuolių. Daugely miestų jau yra jaunuolių kuopos. Tik pas mus tuo laik nieko panašaus nėra. Todėl mes

šiuo ir turime kodaugiausia pasidarbuoti. O kuomet patrauksime bent dalį jaunuolių prie SLA. 297 kuopos, tai ir tie, kurie yra paklydę, kurie jau dalinai istautėja, pas mus sugrįžs.

Tai gi dar kartą primenu — SLA. 297 kuopos nariai ir narės, pasirupinkime šiuo begalo svarbiu reikalu; kurie turime rašykime savo jaunuolius prie šios garbingos organizacijos; kurie neturime, paraginkime, kad ir tie, kurie dar prie SLA. nepriklausau savo jaunuolius prie mūsų kuopos prirašytų.

Man rodosi, kad pas mus, prie geros tvarkos ir gerų norų, būtų visai nesunku suorganizuoti jaunuolių kuopelę ar skyrių. Prie Susivienijimo jaunuolius prikalbinti jau nėra taip sunku. Reikia tik kiek padirbėti. Svarbiausia, tai jei šią garbingą uždutį pasimtumė visi nariai — bent kiekvienas nors po vieną jaunuolį prie kuopos prikabinatumė, bent kiekvienas paragintume nors po vieną tėvą, kuris jaunuolių turi, kad savo vaikus prie SLA. rašytų. Tuomet jaunuolių kuopa, kaip matant būtų.

Pasidarbukime. Gerų vaisių kaip mūsų organizacijai, taip ir patiems jaunuoliams bei jų tėvams bus.

Nariai ir narės — kalbėkim apie tai susirinkime. Aiškinkime šitą svarbų reikalą kiekvienam, kas tik turi jaunuolių ir kas nori, kad jo jaunuoliai būtų gerais lietuviais.

S. J. Kazlauskas.

BOSTON, MASS.

SLA. 43 Kp. Turėtų Pasirodyti Savo Veikimu.

Jau keletaz metų kaip mūsų kuopoje nieko neveikiama. Taip gi nariai susirinkimus ir gieskaitlingai lanko, nors susirinkimai visada buna organe garsinami. Per keletaz pastarųjų susirinkimų ir protokolų raštinkas p. Plepys neatsilankė. Todėl ir susirinkimų nebuvo galima pradėti, nes nebuvo protokolų knygos.

Sekantis kuopos susirinkimas bus lapkričio 9 d., 7:30 val. vakare, Lietuvių Svetainėje. J šį susirinkimą turėtų visi nariai atsilankyti, nes tai bus nepaprastas susirinkimas, kuriame bus daug ir svarbių klausimų išskelta kaslink SLA. 43 kp. gyvavimo ir jos istorijos. Kad tai viską tvarkingai atlikti, reikia kad nors šimtas narių j šį susirinkimą ateitu.

Tai gi kviečiame visus narius nors sykį metuose j savo kuopos susirinkimą ateiti. Prie progos, prašau, kad kiekvienas narys nors po vieną draugą ar pažįstamą j šį susirinkimą atsiųstų. Stsirinkime jie bus supažindinti su mūsų organizacijos tvarka bei įstatais ir jei norės, čia ant vietos juos bus galima prie Susivienijimo pri-rašyti.

Minimas susirinkimas svarbiu bus dar ir todėl, kad jame bus pakeltas klausimas: kur geriau priklaustyti — prie SLA. ar prie baigiančių bankrutuoti pašalpiinių draugijų?

Jonas Kazmauskas.

NANTICOKE, PA.

IŠ SLA. 12 Kuopos.

Praeitame SLA. 12 kuopos susirinkime p. Asadauskas iš-kėlė klausimą kaslink jaunuolių mokyklos, kuri praeitą metų gana gražiai gyvavo. Pasikalbėjus, nutarta, kad ir šiais metais mokyklą palaikius. Todelei nutarta kreiptis j p. Kastą Demikį, kad jis vėl apsiimtų mūsų jaunuolius lietuvių kalbos pamokyti.

Šiame susirinkime taip gi apkalbėta baltiaus rengimo klausimas. Baltiaus komisija pranešė, kad svetainė jau paimta ir baltius rengiamas lapkričio 10 dieną. Prašoma visų j šį rengimą atsilankyti.

SLA. Kalendorius

APSKRIČIŲ BEI KUOPŲ PARENGIMAI

—:—

RACINE, WIS., SLA. 10-to Apskričio muzikalis programmas ir baltius bus lapkričio 11 d., Turner's Hall, cor. Hubbard and Lincoln Sts., Racine, Wis. Durys atdaros 1 val., programmas prasidės 3 val. po piet.

—:—

NANTICOKE, PA., SLA. 12 kp. baltius įvyks lapkričio 10 dieną.

—:—

CHICAGO, ILL., Universal Lodge — SLA. 344 kp. jaunuolių kuopa — rengia šokių vakarą, kuris įvyks lapkričio 10 d., W. Englewood Masonic Temple, Loomis Blvd. ir 64-ta gatvė. Pradžia 8 v. vakare.

Kviečiame visus, o labiausiai jaunomenej dalyvauti.

—:—

DETROIT, MICH., SLA. 21 kp. vaidins keturių veiksmų dramą „Gadynės Žaidžios“, lapkričio 11 d., Lietuvių Svetainėje, 25 ir Dix St. Pradžia 5:30 val. vak. Po vaidinimui šokiai.

—:—

WILKES BARRE, PA., SLA. 35-tos kuopos baltius bus subatojė, lapkričio 17 d., B. Patelio svetainėje, 53 Bank St., ir kampas Stanton St., Wilkes Barre, Pa. Pradžia 7 val. vakare.

—:—

CHICAGO, Ill. (Brihton Park), SLA. 176 kp. rengia balių su programą 17 d. lapkričio, Gramonto Svetainėje, 4535 S. Rockwell St. Pradžia 7:30 val. vakare.

—:—

FOREST CITY, PA., SLA. 2 kp. linksmas baltius ir šokiai bus lapkričio 24 d., Muchitz Hall. Pradžia 6 val. vakare. Bus puiki muzika — griežs lietuviškus ir angliškus šokus.

—:—

RACINE, WIS., SLA. 100 kp. 15 metų gyvavimo sukaktuvių minėjimui koncertas ir šokiai bus lapkričio 25 d., 12-th St. Hall, 1528. Pradžia 3 val. po piet. Programą pildys Waukegan L'uoosybės Choras po vadovyste p. A. Kvedero.

—:—

ST. LOUIS, MO., SLA. 214 kp. baltius įvyks lapkričio 25 d., Lenkų Svetainėje, 1940 Cass Ave. Pradžia 3 val. po piet.

—:—

NEW KENSINGTON, PA., S. L. A. 192 kp. šokių vakaras bus lapkričio 28 d., A. P. L. A. 9 kp. Svetainėje, 1126 — 3-rd Ave., New Kensington, Pa. Pradžia 7 val. vakare.

—:—

WORCESTER, MASS., SLA. 57 kp. metinis teatras bus lapkričio 29 ir gruodžio 1 dd., Lietuvių Svetainėje, 29 Endicott St. Bus suvaidinta graži drama „Vergijos Griuvėsiuose“.

—:—

SLA. narių ir bendrai vietinių lietuvių prašome j šiuos mūsų organizacijos parengimus atsilankyti.

Nutarta paaukoti penkis dolerius nelaimėje esančiam SLA. nariui p. A. Ukaniui.

Baigiant susirinkimą, pirminkas paprašė, kad visi nariai atsisotų ir atiduotų paskutinę pagarbą mūsų mirusiam senam nariui A. Bakšiui. Nariai tai padarė.

Susirinkimas buvo tvarkus ir jame, kaip matote, šis-tas nuveikta.

A. Kazlauskas.

CHICAGO, ILL.
Susitvėre Jaunuolių Kuopa.
 Taip vadinamoji Chicago West Sidėj susitvėre jaunuolių kuopa. Nors numerio dar nežinau (dar nepaskirtas. Red.), bet jau susirinkimas laikyta ir kuopa gyvuoja. Susirinkimas laikytas Meldazių svetainėje. Čia ant vietos reikia priminti, kad p. Meldazių yra geras žmogus — jis duoda jaunuoliams svetainę už dyką ir SLA jaunuolių judėjimui širdingai priitaria.

Minima jaunuolių kuopa suorganizuota SLA šešto Apskričio pirm. G. Stungis. Bet reikia prisipažinti, kad šiame darbe ir man garbės žodelis priklauso; aš ir gi keturių jaunuolių aplikacijas išpildžiau — tris pilnamečių ir vieną 16 metų jaunuolio.

Minima jaunuolių kuopa jau turi 12 narių. Tai labai gerai išrodo, labai graži pradžia. Reikia pasakyti, kad dabar jaunuoliai prie Susivienijimo jau nesunku organizuoti; dabar jau veik kiekvienas tėvas supranta kokia svarba jaunuoliui prie S. L. A. priklausyti ir mažai pakabinius, tėvai sutinka kad jo sunelis ar dukrelė prie šios lietuvių didžiulės organizacijos prisirašytų.

Į 109 kp. aš persikėliau iš 275 kp., kur per 7 metus buvau tos kuopos raštininku. 109 kuopoje mane ir gi užrašė raštininku išrinko. Kaip 275 kp. Springfield'e dirbau, taip ir čia matau reikalo Susivienijimui pasidarbuoti. Ypač matau reikalo padirbėti, idant juodaugiau jaunuolių prie šios organizacijos pritraukus.

Čia reikia taip gi paminėti dar vieną istorišką atsitikimą: prie kuopos prirašiau savo tris dukreles, kurias daktaras rado tinkamomis, sveikomis ir todėl mūsų kuopa dar trimis jaunuolėmis padidėjo.

Aš visiems ir visur sakau: „Jei nori sau gero pasidaryti, rašykis prie lietuvių milijoninės organizacijos — Susivienijimo Lietuvių Amerikoje.“ Aš kiekvieną lietuvių pakabinu prie S. L. A. prisirašyti, nes žinau, kad šita organizacija yra viena iš geriausių ir kiekvienam žmogui ji yra širdingiausių draugu nelaimėje.

Kaslink mūsų 109 kuopos valdybos veikimo reikia pripažinti, kad yra dalino apsilėidimo, nes dažnai net ir į susirinkimus neatsilanko, ko delei nukentčia pats veikimas ir naujų narių gavimas: kad ir norėtum naują narį prirašyti, bet negalint susirinkimo atidaryti, gauto nario negalima perstatyti.

Nariams, o ypatinai kuopos valdybos nariams, susirinkimai reikia lankyti. Reikia taip gi prie kiekvienos progos pasistengti ir naujų narių paieškoti. O naujų narių gauti, sakau, nesunku. Reikia tik kiek tiek padirbėti. Ypatinai reikia stengtis, kad kodaugiau jaunuolių gavus.

Kaip nebūtų, bet tikiu, kad ateity tas apsilėidimas pas mus išnyks ir mes visi — ranka rankon — stosime į darbą, auginsime mūsų didžiausią ir kilniausią lietuvių organizaciją. Ypač rupinsimės, kad kodaugiau jaunimo gavus, nes visi žinome, kad jaunimas, tai mūsų ateitis, kad tik daugiau jaunimo turėdami galėsim kilti ir gražius darbus veikti.

Kas nori į mūsų kuopą įsirašyti ar savo jaunuolius prašyti, malonėkite atsikreipti pas mane ypatinai sekamu adresu:
 Charles Joseph,
 2322 W. 23-rd Pl.

CHICAGO-ROSELAND, ILL.
SLA. 139 Kuopa Atliko Naują Darbą.
 Jau virš du metai kaip SLA. 139-tos kuopos narys Jurgis Gogelis buvo suparažiuotas. Kadangi dar sveiku budamas J. G. centų netaupė, tai užklupus ligai, reikėjo jį vežti į apskri-

ties ligoninę. Užsitęsęs ligai, Gogelis buvo perkeltas į Oak Forest paliegių prieglaudą. Čia jis išbuvo apie dvejus metus. Ligos metu iš SLA. jis gavo virš trijų šimtų dolerių. Iš kompanijos, kurioj dirbo nieko negauta. Nors pastaruoju laiku Gogelis buvo kiek pasitaisęs, bet buvo aišku, kad gero darbininko iš jo nebus. Tuo būdu Gogelis atsidūrė prastoje padėty. Patarta jam važiuoti Lietuvon, kur gyvenanti jo šeima ir kur, pats Gogelis sakė, jo gyvenimas būtų užtikrintas. Lietuvon važiuoti Gogelis sutiko, bet neturėjo už ką laivakortę nusipirkti.

SLA. 139 kuopa, patydama Gogelio kėblią padėtį, rugsėjo mėn. susirinkime išrinko komisiją parinkimui aukų. Žemiaus telpa aukavusių vardai.
 Iš kuopos išdo paskolinta \$35.00; F. Latvėnas \$12.00; P. Jakucionis \$10.00; K. Požėla, J. Vasilovskas, R. Rutkauskas, A. Damaskienė, V. Žilinskis, J. K. Sarkūnas, A. Saukostas, M. Rutkauskas po 5.00; P. Girvilis, B. Rumsienė po \$3; A. Šalala, M. Nicūnas, A. Vanagas, M. Kukuraitis, J. Nazelskis, A. Ščiukas, G. Renzevičius, K. Vaitkienė, J. Griškėnas, G. Narovas, F. Kučincas po \$2.00; J. Pinikas \$1.25; J. Valavičius, A. Baranauskas, A. Petkevičius, J. Balakauskas, M. Saprauskas, J. Šelksnis, K. Jodelienė, P. Vaitkus, A. Jonaitis, J. Burneka, A. Eiva, P. Lapinskas, B. Petruolis, P. Trečiokas, K. Rozėla, A. Krecus, E. Bluvienė, J. Kuizinas, V. Kaušilo, J. Gaivenas, V. Gedminas, J. Ošmen, A. Sapetavičius, K. Sakalauskas, E. Kubilienė, J. Ražinskis, J. Motelis, A. Turauskas, M. Adomėnienė, A. Drasiutis, J. Pilipavičius, G. Cibulskis, A. Andrijauskas, E. Petraikienė, B. Drabienė, P. Katela, J. Pocius, T. Plataina, P. Grakolskis, A. Muralienė, J. Reskevičius, S. Prika, J. Užnarys, O. Undorienė, G. Kučinskienė, K. Brazeika, D. Povilauskas, J. Gustienė, K. Klibas, A. Muralis, J. Skinkis, M. Titenis, M. Tuba, A. M., N. Ilonienė po \$1.00; J. Milius, A. Butkus, D. Balaišienė, K. Liutkus, P. J. Petronis, P. Geidukas, S. Žilevičius, S. Viezė, J. Lileška, J. Šniauksta, J. Patapa, J. Petruolis, P. Jasūnas, O. Sapka, G. Erikson po 50c.; smulkių aukų \$1.20.

Viso aukų \$189.95.
 J. Slančauskas,
 SLA. 139 Kp. Sekr.

CICERO, ILL.
SLA. 194 Kp. Aukos Nelaimingiams SLA. Nariams.
 SLA. 194 kp. susirinkime, laikytame rugsėjo 3 d., perskaitė atsišaukimo laišką iš 331 kp. nario P. Bazukevičiaus, ir apsvačius, nutarė paaukauti jam iš savo išdo \$5.00. Paskui pakelta klausimas, kad aukų būtų parinkta tarpe susirinkusių. Nariai suaukavo \$6.35; todėl sykiu iš mūsų kuopos miniamam nariui pasiūsta \$11.35. Kuopos susirinkime, laikytame spalio 2 d. pakelta klausimas kaslink sušelpimo antro sergančio nario — A. Ukanio iš SLA. 27 kp., Auburn, Ill. Apšvačius, taip gi nutarta iš kuopos aukauti \$5.00 ir parinkti iš narių. Iš narių surinkta \$8.00; todėl šitam nariui iš mūsų kuopos paaukauta \$13.00. Kiek kurje nariai aukavo, aukų rinkėjai vardų neužrašė, todėl negalima pranešti.
 Visiems aukavusiems tariame širdingą ačiū.
 J. Paulus,
 SLA. 194 Kp. Sekr.

YOUNGSTOWN, OHIO.
Aukos Nelaimingiams SLA. Nariams.
 SLA. 157 kp. susirinkime, laikytame spalio 7 d. pakeltas klausimas kaslink sušelpimo nelaimėn paklūvusį SLA. narių — A. Ukanio, P. Bazukevi-

čiaus ir P. Zailsko. Apsvačius tą reikalą, nutarta paaukauti iš išdo \$5.00 ir išrinkta komisija parinkimui aukų vietiniuose lietuviuose.

Aukavo šios ypatos:
 F. J. Madisonas — \$1.10; P. Sadeikis, P. Jurkunas, M. Skis, V. Pečiulis, J. P. Karinauskienė, V. Kaupšas, M. Gilauskienė, J. Bakunas, J. Bilskis, po \$1.00; J. Balčiūnienė, J. Tamulionis, M. Siubonis, M. Darskaševičius, J. Kudžius, K. Andrijauskas, J. Timinskas, J. Jusius, P. Šimbonis, N. Kalėdienė, J. Ausira, F. Liba, V. Kuproševičius, V. Žalis, K. Lipštas, F. Galkus, K. Aurila, J. Sabel, J. Kasparavičius, J. Viskupaitis, K. Misevičienė, V. Savickas, R. Lukoševičienė, K. Margelis, po 50c.; S. Buoza — 35c.; J. Jusius — 30c.; A. Straukalis, V. Pajavis, J. Zinkevičius, J. Povilonis, S. Markauskas, D. Vaitkus, M. Lukoševičius, J. Didjurgis, J. Lekevičius, K. Keras, Midlans — po 25c.; M. Pališkieinė — 20c.

Aukautojai yra iš Youngstown, Struthers, Niles ir Sharon.
 Viso aukų surinkta \$25.70. Pridėjus kuopos auką \$5.00, pasidarė \$30.70.

Todėl kiekvienam ligoniui atsieina po \$10.23.
 Surinktos aukos tapo perduotos kuopos išdindinkui. Vardė nelaimėn patekusių mūsų organizacijos narių tariam širdingą ačiū.

Aukų rinkimo komisija:
 N. Kalėdienė,
 F. J. Madisonas,
 P. Sadeikis.

ATSISAUKIMAS Į DRAUGIJAS, KUOPAS IR PAVIENES YPATAS.

Gerbiamieji!
 Buvo laikai, kada man nereikėjo prašyti išmaldos, nes pats iš savo spēkų galėjau pelnytis pragyvenimą. Bet likimas mane parbloškė (kas jums yra jau žinoma) ir savomis spēkomis pelnytis sau pragyvenimą jau negaliu. Esu priverstas maldauti pagelbos iš kitų, kad savo gyvybę palaikyti.
 Vasaros laike šiaip-taip galėjau skursti, nes šen-ten galėčiau išvažiuoti su savo triračiu. Bet artinas žiema ir pasirodo, kad bado šmėkla žiuri tiesiai man į akis ir be kitų pagelbos nebus galima man atsiginti nuo to negeistino švečio — bado šmėklos. Todėl ir priverstas esu prašyti pagelbos.

Nuoširdus žmonės patarė man, kad atsišaukčiau į draugijas, kuopas ir šiaip geros širdies žmones, gal jie man pagelbės savo centais atsidaryti krautvėlę, kurioje būtų galima daryti šio kis tik pragyvenimas. Tai šiuo atsišaukimu aš tą ir darau.

Ta mano krautvėlė turėtų būti tokia: pardavinėti ir užrašinti laikraščius, užlaikyti žmonėms pasiskaityti knygynėlių ir prie to laikyti minkštų gėrimų ir šiaip smulkių daiktų, kas žmonėms reikalinga.

Kad panašią krautvėlę atidaryti, tai reikėtų pradžia bent trijų-keturių šimtų dolerių, ko pas mane nėra. Teisybė, draugijos, kuopos ir pavieniai žmonės gausiai rėmė mane aukomis. Rėmė ne tik vietinės draugijos-kuopos, bet ir iš kitų kolonijų gavau gerą paramą. Ypač vilmerdingiečiai, su L. S. Draugija priešaky, mane nepamiršo — gausiai parėmė aukomis. Bet tų visų aukų jau nėra ir kad gyvybę palaikyti ant toliaus, priverstas esu ir vėl kreiptis su maldavimu prie jus draugai ir šiaip geros širdies žmonių, kurie gal, pagal savo išgalės, pagelbėsit man šime reikale, prisidėdami su aukomis.

Gal atsisras pavienių gerų žmonių, kurie galėtų prisidėti

su maža paskola. Jeigu man nebus lemta pražūti, tai nė vieno nenuskriausiu — su visais draugiškai atsietisiu.

Baigdamas šį savo atsišaukimą, dar kartą maldauju jus pagelbos ir tikiu, kad jus draugai ir draugės neatsisakysit atsiliepti į šį mano prašymą pagal savo išgalę. Už tai išanksto tariu širdingai ačiū.

Jonas Katkus-Katkauskas,
 1060 East 79-th St.,
 Cleveland, Ohio.

DAR VIENOS RUŠIES POLICIJA.

Vilniaus mag. norėdamas parodyti savo veiklumą nutarė paskirti keletą valdininkų, kurie kontroluoti reikalaujamus remonto namus. Ta komisija bus kaip ir statybos policija. Visa betgi nelaimė, kad Vilniuje nieks namų nestato, o daugiausiai baltina.

Kuopo Susirinkimai

St. Louis, Mo. SLA. 214 kp. mėnesinis susirinkimas del

priežasties mūsų baliaus tam nebus lemta pražūti, tai nė vieno nenuskriausiu — su visais draugiškai atsietisiu.

Baigdamas šį savo atsišaukimą, dar kartą maldauju jus pagelbos ir tikiu, kad jus draugai ir draugės neatsisakysit atsiliepti į šį mano prašymą pagal savo išgalę. Už tai išanksto tariu širdingai ačiū.

Jonas Katkus-Katkauskas,
 1060 East 79-th St.,
 Cleveland, Ohio.

DAR VIENOS RUŠIES POLICIJA.

Vilniaus mag. norėdamas parodyti savo veiklumą nutarė paskirti keletą valdininkų, kurie kontroluoti reikalaujamus remonto namus. Ta komisija bus kaip ir statybos policija. Visa betgi nelaimė, kad Vilniuje nieks namų nestato, o daugiausiai baltina.

Kuopo Susirinkimai

St. Louis, Mo. SLA. 214 kp. mėnesinis susirinkimas del

lapkričio, naujoje vietoje, Svepa salėje, kampas Main ir Lloyd gatvių, 2 val. po pietų. Visi nariai kviečiamj dalyvauti ir užsimokėti užvilktas mėnesines mokeskis. Atsiveskite ir savo draugus prirašyti prie SLA. 303 kuopos.
 V. V. Vaišnoras — sekr.

Jis Turėjo Skilvio ir Inkstų Trubelius.

Kol ponas Lawrence Neice, Mt. Union, La., nepradėjo vartoti Nuga-Tone, jis turėjo silpnus inkstus ir suirusį skilvį. Širdis darė jam trubelių ir nervai buvo silpni. Nuga-Tone jam suteikė tikrą palaimą ir tie trubeliai pražuvo, ponas Lawrence sako, kad jos suteikė jam sveikatą ir stiprumą ir jis vėl galėjo dirbti. Tas patvirtina, kad Nuga-Tone yra tikros sveikatos ir stiprumo budavotojas.

Jei esi silpnas, sergantis, nervuotas arba turi neveikliuos organus, tikrai turi vartoti Nuga-Tone. Jos yra pagalbėjusios virš milijono vyrų ir moterų ir grąžinusios jiems sveikatą. Nuga-Tone yra puikios del prasto apetito, nevirškinimo, silpnų nervų ir kitų organų, gazų viduriuose arba žarnose, raugėjimo, silpnų kepenų, inkstų arba puslės trubelių, chroniško užkietėjimo, galvos skaudėjimo, svaigulio, prasto miego, jautimo silpnumo ir nuovargio ir pan. Visi gyduolių vertelgos pardavinėja Nuga-Tone, arba gali jų gauti del jusų iš ošelio vaistinės.

Kiekvienam sveikam uetuviai ir lietuvaitei yra atdaros durys i Susivienijimą Lietuvių Amerikoje.

Tel. Mansfield 9319
Dr. Ed. W. ZUKAUCKAS
 1114 Foster Avenue,
 BROOKLYN, N. Y.
 Valandos:
 1—2 p. m. ir 6—8 p. m.
 Nedėlioms pagal sutartį.

Naujo Stailo Pearl Queen Koncertina

104 Raktai, Oktavas, Triple ir Quadruple, su Fret-Work ant abiejų pusių, išduodančių labai garsų toną.
 Tik išspaudinta! Lietuviška Folio No. 2 del Koncertinos solo, su Orkestros Raktai.
 Katalogas Dykai
VITAK-ELSNIC CO.
 4639 So. Ashland Ave.
 CHICAGO, ILL.

Naudokitės Proga Apšvietoje

Naujas, bet didžiausias Knygynas "LIETUVA", kuris dabar atsipirko visą knygų biznį iš AUSROS ir paėmė visas OLSZEWSKIO laidos knygas ir kai kurių kitų, siulo šio laikraščio skaitytojams pasinaudoti pirma ir paskutine tokia proga — pasipirkti geriausių knygų iš mūsų knygyno už visai numazintą kainą. Šiame sąrašė telpa visos geriausios ir jums reikalingiausios knygos. Tuoj pirkdami knygas iš mūsų knygyno gausite knygas visai pigiai ir sykiu paremsite mūsų naują kultūrinę įstaigą. Jeigu tamsta vienas arba sykiu susitaręs su savo kaimynais imsite iš šio sąrašo nemažiau knygų vertės \$30.00 — "LIETUVOS" Knygynui prisiųskite tikrai pusę tos sumos. Reikią, jeigu knygų imsite už \$30.00 — mums prisiųskite tikrai \$15.00, arba jeigu imsite nors ir vieną knygą, gausite didelę nuolaidą kaip kad yra pasakyta žemiau prie kiekvienos knygos atskirai. Šitas gigantinis knygų nupigūnimas tęsis tikrai iki šių Kalėdų — naudokitės proga tuoj. Knygynas "LIETUVA" užmezgė ryšius su didžiausiais Lietuvos knygynais — visos geresnės Lietuvoje išleistos knygos yra gaunamos mūsų knygynė.

Su gilia pagarba jums,
KNYGYNAS "LIETUVA" Vedėjas Julius Mickevičius.

KVIEČIAME PASIRINKTI ČIA ESAMŲ KNYGŲ:

<p>Lietuvių Anglų, Anglų Lietuvių Kalbų Žodynas. — Sutaisė A. Lalis (Abi dalis) 1274 pusl. Šitas žodynas visai baigiamas išparduoti, į trumpą laiką net už didelių pinigų jau nebus galima gauti. Žodyno kaina dabar pakelta iki \$15.00, bet mes, kaip nuolatiniai biznieri, duodam progą įsigyti už \$8.00 arba jeigu pirktumėt už \$30.00 vertės knygų, jums žodynas pareitų tikrai \$7.50. Aplaryta. Kaina \$15.00, iki gruodžio 25 d. tikrai \$8.00.</p> <p>Anglų Lietuvių Kalbos Žodynas — sutaisė A. Lalis. Dalis II, 835 pusl. Apdaryta. Kaina \$8.00, iki gruodžio 25 d. tikrai \$5.00.</p> <p>Žodynėlis Lietuviškai angliškos ir angliskai lietuviškos kalbos. Kišeninis. Apdarytas. Kaina \$1.25, iki gruodžio 25 d. tikrai \$1.00.</p> <p>Lietuviškas Sappininkas su 300 paveikslų. Pust. 205. Apdarytas. Kaina \$1.50, iki gruodžio 35 d. tikrai \$1.00.</p> <p>Pilnas Orakulas arba visokių burtų ir monų knyga, taipgi visokių dalykų išaiškinimo knyga. Su daugybe paveikslų. Pust. 414. Apdaryta. Kaina \$4.00, iki gruodžio 25 d. tikrai \$2.50.</p> <p>Tikėjimų Istorija. Parašė prof. Chantepie de la Saussayes, į lietuvių kalbą vertė J. Laukis. Garsi knyga tikėjimų klausimu. Apdaryta. Pust. 1086. Kaina \$10.00, iki gruodžio 25 d. tikrai \$6.00.</p> <p>Valgių Gaminimo ir Namų Prižiūrėjimo Knyga. Pust. 162. Apdaryta. Kaina \$1.75, iki gruodžio 25 d. tikrai \$1.25.</p> <p>Lyties Mokslas — garsioji Dr. Karaliaus knyga. Gvildinama ir paveikslais išrodoma lytiški sudėjimai; taipgi juo randasi daug praktiškų patarimų lyties reikaluose. Pust. 400. Apdaryta. Kaina \$7.00, iki gruodžio 24 d. tikrai \$5.00.</p> <p>Lietuvių Kalbos Gramatika ir Sintaksė. Sutaisė Rygiškis Jonas. Pust. 280. Kaina \$1.50, iki gruodžio 25 d. tikrai \$1.00.</p> <p>Mūsų Istorijos Pradžiamokslis. Pust. 166, apd. Tinkamas mokykloms. Kaina \$1.25, iki gruodžio 25 d. tikrai \$1.00.</p> <p>Magiškis Kazros su lietuviški ir angliskai išguldymu. Kaina \$1.50, iki gruodžio 25 d. tikrai \$1.00.</p> <p>Naujoji Literatura. Parašė A. Jakštas. Pust. 1168, apd. Svarbi knyga šiuo klausimu. Kaina \$6.00, iki gruodžio 25 d. tikrai \$3.50.</p> <p>Lietuvių Kalbos Vadovėlis — parašė J. Murka. Tinkamas del lietuvių kalbos lavinimosi. Apie 200 pusl. Kaina \$1.25, iki gruodžio 25 d. tikrai \$1.00.</p> <p>Vaičių Darbymečiai. Knyka tinkama jaunuoliams lietuvių kalbai lavintis. Sutaisė J. Murka. Virš 300 pusl. Kaina \$1.75, iki gruodžio 25 d. tikrai \$1.00.</p> <p>Skaitymai — pašvesta lietuvių kalbos mokslui. Sutaisė P. Klimas. Pust. 292. Kaina \$1.25, iki gruodžio 25 d. tikrai \$1.00.</p> <p>Lenkų Lietuvių Kalbos Žodynas — sutaisė A. Lalis. Pust. 331, apdaryta. Kaina \$2.50, iki gruodžio 25 d. tikrai \$1.50.</p> <p>Aritmetika — dalis I ir II. Pust. 177. Sutaisė P. Mašiotas. Kaina \$1.00, iki gruodžio 25 d. tikrai 80c.</p> <p>Lenkiškai-Lietuviškai-Rusiskas Žodynas — sutaisė J. Ambraziejus. Pust. 552, apd. Kaina \$5.00, iki gruodžio 25 d. tikrai \$3.00.</p> <p>Meilės Laipsniai. Labai žingėdai knyga apie meiliskus dalykus. Pust. 216. Kaina \$1.75, iki gruodžio 25 d. tikrai \$1.25.</p> <p>Organinė Chemija. — Parašė V. Ruko. Pamatinės žinios šioje srityje. Pust. 384. Kaina \$3.00, iki gruodžio 25 d. tikrai \$2.00.</p> <p>Iš Tamsios Praeities į šviešią Ateitį. Pust. 220, apd. Parašė N. Rubakinas. Kaina \$2.00, iki gruodžio 25 d. tikrai \$1.25.</p> <p>Draugijos ir Organizmo Evolucija. Remianties garsiais mokslininkais parašė Arthur Lewis ir sykiu kitų knygų — Nuosavybės Išsivystymas — parašė Paul Lafargue. Dr. Karaliaus vertimas. Abi knygos vieniye, apdaryta. Pust. 380. Kaina \$2.50, iki gruodžio 25 d. tikrai \$1.50.</p> <p>Dr. Vinco Pietario Raštai. Telpa autoriaus paveikslais sykiu su jo biografija. Taipgi daug jo apysakų. Pust. 301, apdaryta. Kaina \$2.00, iki gruodžio 25 d. tikrai \$1.25.</p>	<p>Keturi Paveikslai: Algirdo, Gedimino, Kęstučio ir Vytauto. Dydis 22x28; visų keturių kaina \$2.00, iki gruodžio 25 d. tikrai \$1.25.</p> <p>Sveikata. — Sutaisė Dr. Graičiūnas. Svarbi knyga sveikatos reikalui. Pust. 339, apd. Su paveikslais. Kaina \$3.00, iki gruod. 25 \$2.00.</p> <p>Stebuklai ir Paslaptys — su paveikslais. Parašė N. Rubakinas. \$15.00, iki gruodžio 25 d. tikrai \$8.00.</p> <p>Gamtos Mokslų Vadovėlis. Parašė Trojanovski. Su daug paveikslų. Pust. 580, apd. Kaina \$5.00, iki gruodžio 25 d. tikrai \$3.00.</p> <p>Simano Daukanto Istorija nuo Gedimino iki Liublino Unijai. Pust. 331 apd. Kaina \$3.00, iki gruodžio 25 d. tikrai \$2.00.</p> <p>Lietuvių Tauta Senovėje ir Šiandien. Parašė Dr. J. Šliupas. Pust. 563. Apdaryta. Kaina \$3.00, iki gruodžio 25 d. tikrai \$2.00.</p> <p>20 linavotų laikams popieris su įvairioms dainoms ir tiek pat konvertų. Kaina \$2.00, iki gruodžio 25 d. tikrai \$1.00.</p> <p>Lietuvių Žemlapis visai naujas — spalvuotas \$1.50, nespalvuotas \$1.00; dabar 25 centai pigiau.</p> <p>"Kardai" 3-ju metų su 300 paveikslų, virš 1000 puslapių, apdaryti gražiai ir vieną didelę knygą. Kaina \$4, iki gruod. 25 d. tikrai \$2.00.</p> <p>Raiztas — garsioji Sinclairio apysaka apie lietuvių gyvenimą Chicagos mieste. Pust. 355, apdaryta. Kaina \$2.25, iki gr. 25 d. tikrai \$1.50.</p> <p>Tukstantis ir Viena Naktis. Labai įdomių pasakų serijos su gražiais paveikslais. Pust. 300, apd. Kaina \$2.50, iki gr. 25 d. tikrai \$1.75.</p> <p>Sidabrinis Kryželis arba lailydė iš Nazareto. Pust. 169. Kaina 75c, iki gruodžio 25 d. tikrai 50c.</p> <p>Lietuviškos Pasakos Įvairios. Surinko Dr. Basanavičius. Daug įvairių apysakų. Virš 300 pusl., apd. Kaina \$2.25, iki gr. 25 d. tikrai \$1.50.</p> <p>Iš Gyvenimo Lietuviškų Vėlių bei Vėlinių. Pasakos surinktos Dr. Basanavičiaus. Čia telpa keli šimtai įvairiausių pasakų apie dušias, vėlnius, cholera, marą ir tt. Pust. 470, apdaryta. Kaina \$3.00, iki gruodžio 25 d. tikrai \$1.75.</p> <p>Žinynas. Svarbi žinių knyga iš įvairių mokslo šakų; taipgi apie sveikatą ir budus gydymosi, kokius vaistus naudoti ir tt. Pust. 392; apdaryta. Kaina \$3.00, iki gruodžio 25 d. tikrai \$1.75.</p> <p>Geografija. Parašė Šernas. Svarbi knyga — joje aprašoma viso pasaulio kampų žmonių gyvenimas, jų skaičius, užsiėmimas. Kur randasi kokie ežerai, upės, jurės ir tt. Pust. 469, apdaryta. Kaina \$4.00, iki gruodžio 25 d. tikrai \$2.00.</p> <p>Etnologija arba istorija apie žemės tautas. Parašė Šernas. Su paveikslais. Šios knygos jau gana mažai yra — paskutinė proga pasiskubinti ją įsigyti. Kaina jis yra pakelta, bet perkant pas mus dabar gaunama gana pigiai. Pust. 667; apdaryta. Kaina \$5.00, iki gruodžio 25 d. tikrai \$3.00.</p> <p>Senovės Istorija — su 5-kiais žemlapiiais. Aprašo bei supažindina su istorija senoviskųjų laikų. Šita knyga parašė prof. R. Vipper. Pust. 305; apdaryta. Kaina \$2.50, iki gruodžio 25 d. tikrai \$1.50.</p> <p>Istorija Abėla — pilna svieto istorija pradėdant 2800 prieš Kristų ir eina iki galutinam išdraskymui imperijis Aleksandro Makedoniskojo, 146 metų prieš Kristų. Pust. 498; apdaryta. Kaina \$2.50, iki gruodžio 25 d. tikrai \$1.50.</p> <p>Amerikos Istorija — vaizdžiai aprašoma Amerikos istorija nuo Kolumbo Amerikis atradimo iki 1896 metų. Pust. 364; apdaryta. Kaina \$2.25, iki gruodžio 25 d. tikrai \$1.25.</p> <p>Lietuvių Protėviai — parašė Dr. J. Šliupas. Pust. 285; apdaryta. Kaina \$2.00, iki gruodžio 25 d. tikrai \$1.00.</p> <p>Senų Gadynių Išnykę Gyvi Sutvėrimai — parašė sulig kitais autoriais Šernas. Paveiksluota. Pust. 370; apdaryta. Kaina \$2.50, iki gruodžio 25 d. tikrai \$1.50.</p> <p>Gamtos Reiškiniai. Parašė J. Trojanovski. Vaizdžiai supažindina su gamtos įvairenybėmis. Paveiksluota. Pust. 240, apdaryta. Kaina \$2.00, iki gruodžio 25 d. tikrai \$1.25.</p> <p>Apsireikimai Atmosferoje Arba Metereologija. Sutaisė Šernas. Paveiksluota. Paskutinios knygos paravimui; apdaryta. Pust. 238. Kaina \$2.25, iki gruodžio 25 d. tikrai \$1.50.</p>
---	--

Pasarga: Pinigus už knygas malonėkite siųsti čia pažymėtu vardu ir adresu. Mūsų knygynė randasi didžiausias muzikalių ir teatraliųjų kurinių pasirinkimas, taipgi kitų įvairių knygų. Reikale klauskite katalogo. Pas mus visos Knygos yra gaunamos kurios tikrai randasi kituose lietuvių knygynuose. Laukiam iš Tamstos knygų užsakymo kolei numazinta kaina, laukiam iš Tamstos tikros prijautos mūsų naujam knygynui.

KNYGYNAS "LIETUVA"

3210 So. Halsted St., Chicago, Ill.

T. J. Kučinskas, B. S. LL. B., J. D.

Keturi Revolucionieriai

DRIMAKOS, VIRIATHUS, EUNUS IR ATKENION.

(Tąsa)

Šių urvų kalėjimai prasideda 650—500 metuose prieš Kristų, gi dabar kalbu apie laiką 198 metuose prieš Kristų. Urvai buvo drėgni, skylės paliktos del išėjimo oro, vienok oras urvuose buvo tvankus, smarvė supuvusio oro baisi. Maistą nuleisdavo per skylės, drabužiai vergų buvo iš šiaudų, bet ir tų mažai buvo. Atsigult nebuvo sausos vietos. Vergo pasilisis buvo gulint ant šlapios žemės. Šie kalėjimai urvai buvo padaryti iš iškastų akmenų kalnuose, kur akmenis vergai kasė del Romos budavimo namų ir kelių.

196 metuose prieš Kristų Etruria buvo didelis vergų streikas, kaip pirmi vergų streikai buvo nuslopinti, taip ir šitas. Etruria maža valstija buvo tarp Italijos ir Ispanijos. Kol savyvaldą turėjo, nebuvo vergų, nes darbininkai gaudavo už javų auginimą tam tikrą nuosimtį, taip kad badaujančių nebuvo; darbininkai gražiai gyveno. Kuomet Roma užėmė, darbininkus pavergė ir iš to kilo vergų streikas.

73—72 metuose prieš Kristų, Apulia mieste ir teritorijai buvo didelis vergų sukilimas. Vergai sukilė užpuolė kariuomenę ir ponus, atėmė ginklus, sugriebė turta, javus ir gyvulius; vergai pasislėpė pelkėse. Romos valdžia atsiumė kariuomenę. Buvo didelis mušis kariuomenės su vergais. Vergai buvo sumušti. Šimtus vergų nužudė, šimtus nukryžiuvojo, 700 vergų nuvarė į kalnų urvą, ir ten vergai supuvo.

Čia yra pažymima keletas vergų sukilimų. Istorija pažymi tik didžiuosius vergų sukilimus, o kiek mažų buvo, niekas nežino.

Drimakos.

Drimakos — vergų karalius. Tikro laiko nėra paduota apie šį karžygį. Istorikas Schaumbach savo veikale *Italische Sklavenaufstand* nurodo, kad 134 metuose prieš Kristų buvo didelis vergų sukilimas ir per kelias metus vergai buvo valdžioje salos Chios. Sala Chios, didumo apie 500 ketvirtainių mylių. Toj saloj Drimakos su keliais vergais pabėgo į kalnus ir tenais tose skalose Drimakos slapstėsi. Drimakos su savo draugu a is-vergais užpuolė d r a u g a — vergų laikytojus. Daug vergų pradėjo pabėgti nuo ponų pas Drimakos. Drimakos tuoj įvedė aštrią discipliną tarp savo draugų. Mokinio mūstro, lavino kaip vartoti ginklus ir tt. Poai ir valdžia su kariuomene užpuolė Drimakos. Drimakos ponų kariuomenę įvedė į kilpas, į atvirą mušį su ponais nestojo, taip kad ponų kariuomenė buvo sumušta ir sunaikinta. Drimakos po šiam mušiumi labai pagarsėjo. Vergai bėgo pas Drimakos, kaip pas savo užtėrėją. Po to, Drimakos vardu plėšikai užpuolė keliauninkus ir mažus ukininkus del apilėšimo. Drinakos pagarsėjo po salą Chios ne kaip vergų užtėrėjas, bet ir kaip plėšikas. Drimakos idant parodžius ponams, kad jis nėra plėšikų vadas, pasiuntė savo atstovus pas ponus, su pareikalavimu, kad jie taipgi paskirtų savo atstovus, kurie suėję padarytų sutarimą, del apilėšimų ir vergų priėmimo prie Drimakos.

Drimakos ir ponų atstovai suėję nutarė: kad jeigu vergai atbėgs pas Drimakos, ištirs iš kur vergas peina, kada Drimakos ištirs, jeigu vergas pabėgo nuo pono del žiaurumo ar prasto valgio, tokį vergą Dri-

makos priims; bet jeigu bus irodyta, kad vergo buvo kaltė, t. y. jeigu vergas bus kriminaliai prasižengęs, bet jeigu prasižengimas buvo del bado apgynimo ar del apsiirengimo, vergas buvo nekaltas. Jeigu vergą rado kaltu, ponas turi priimti atgal, bet nevalia vergą baust už tai kad pabėgo.

Jeigu Drimakos organizacijai reikės maisto, ji eis ir vogs nuo ponų. Kad atskirt voga nuo paprastų plėšikų, Drimakos pareiškė sekamai: kuomet Drimakos organizacijos nariai darys plėšimą, kiek javų pavogs, paliks užrašą kiek svarų javų paėmė; jeigu gyvulius vogs, taipgi užrašys kiek pavogė, ir paliks antspaudą kaip ženklą, kad vagystė buvo atlikta Drimakos draugijos narių.

Noroms nenoroms ponai priėmė šį patvarkimą nuo Drimakos, nes jie negalėjo ką kitą daryt. Ponai buvo bandę su Drimakos kariauti, tačiau Drimakos vergų armija sumušė ponų išlavintą ir gerai ginkluotą kariuomenę.

Kiek Drimakos metų turėjo, kaip jis tapo vergų karalium ir kiek ilgai buvo vergų valdonu aiškių padavimų nėra.

Ponai norėjo prašalinti Drimakos, tačiau karo prieš jį neskelbė, nes žinojo, kad Drimakos turi gerai disciplinuoatą vergų armiją, prieš kurią ponai bijojo pasistatyti.

Chios salos turčiai paskyrė vergui, jeigu kuris iš vergų atneštų nužudytą Drimakos galvą, tai tokiam vergui suteiktų laisvę ir duotų daug aukso. Drimakos žinojo šį ponų pasiulymą. Vieną dieną Drimakos pasiūkė vieną jauną vyrą iš savo armijos. Tas vergas buvo visai iš kitos šalies — tautos. Drimakos tam vergui pareiškė: „Tu esi jaunas ir tvirtas vyras; prieš tave stovi didelė ateitis ir atsakomybė. Tu nori būti liuosas ir pareiti į savo šalį. Ponai duoda vergui liuosybę ir daug aukso už mano gyvastį. Taigi nukirsk mano galvą, nunešk jiems, gauk aukso ir liuosybę. Aš jau senas, trumpas mano gyvenimas; tu esi jaunas ir ilgai dar gyvenotai...“ Tas jaunas vergas manė, kad jo mylimas karalius Drimakos pamišo. Jis atsisakė tai daryti. Vienok Drimakos neatmainė savo pareiškimo ir prikalbino jauną vergą nukirsti jam galvą. Drimakos galvą tas jaunas vergas nukirto, nunešė pas ponus, gavo aukso ir liuosybę.

Reiškia, Drimakos, tas pirmas ir didelis karžygis už prispaustųjų teises, atidavė savo gyvastį, kad jaunas vergas turėtų laimę gyvenime.

Chios salos ponai džiaugėsi gavę Drimakos galvą. Vienok jų džiaugsmas buvo veltui. Iš Drimakos kariuomenės liko del ponų pavojingi plėšikai ant žemės ir jurų. Jie negalėjo išnaikinti, nes jie prisilaukė Drimakos disciplinos. Likusi Drimakos armija pradėjo garbinti Drimakos kaip dievą. Tarp ponų prasiplatino mintis, kad šios plėšikų gaujos, tai yra dievo bausmė del ponų už pirkimą nužudyti Drimakos.

Viriathus.

Šiuo laiku Roma užkariavo Punicų tautą. Miestą Carthage sunaikino, tukstantčius žmonių išžudė. 150,000 žmonių parsivarė į Romą kaip vergus. Šiame laike Romos imperija pasiekė augščiausią savo gyvenime galybę. Prie to, dar \$10,000,000 aukso parsigabeno iš Carthage miesto.

(Daugiau bus)

Kapitono Okulič-Kazarino Byla

(Užbaiga)

Valstybės Gynėjo Kalba.

Prasideda Valstybės Gynėjo kalba. Atsistoja stambus, rodos, pikto veido, pulkininkas Virmeris. Savo kalbą pradeda kiek maloni tonu, bet kartu jo kalba pasidaro rimta, turininga ir objektinga. Savo aiškiniamą padalina trimis dalimis ir jį pradeda visai šaltai.

Pirmiausiai nurodo, kad byla yra nepaprasta. Ji sutraukė į teismo salę didelę žmonių minią, nes nukautasis buvo žymus advokatas, žymus visuomenės veikėjas, buvęs Teisingumo Ministeris, iš antros pusės kaltinamųjų suole sėdi musis kariuomenės karininkas, kuris buk gindamas karininko mundiero garbę nušovė žmogų.

„Šis teismo sprendimas labai svarbus, jis turės pasakyti, kaip turi elgtis karininkai ir kaip visuomenė su karininkais“, sako Valstybės Gynėjas. Nėra abejojimo, kad karininkų korporacija yra ypatinga, turi ypatingas teises, kurių neturi kiti piliečiai. Bet karininkai turi ir ypatingas prievoles. Karininkai devėdami tokius mundierus privalo žiūrėti, kad to mundiero nieks neužgautų. Karininkai turi sudaryti tas aplinkybes, kuriose jų nieks negalėtų užgauti.

„Del nusikaltimo medžiaga aiški“, sako Valstybės Gynėjas. O ar jie buvo girti, ar ne girti, tas nesvarbu, nes girtam taip pat nėra leistina užmušti žmogų. Sako, kaltinamasis teisingai, kad jis neturėjo tikslo nužudyti žmogų, tai kokį Okulič-Kazarinas turėjo tikslą atsistojęs prieš Noreiką 2—3 žingsnių atstume paleisti į jį šešis šuivus. Jis kaip karininkas ypatingai turėjo žinoti kokios viso to bus pasekmės. Sako, reikia priėiti prie vienos išvados, kad ne karininkas nušovė advokatą, visuomenės veikėją, bet paprastas pilietis nukovė Noreiką. Taip reikia žiūrėti į faktinę nusikaltimo medžiagą. Okulič-Kazarinas neturėjo teisės šiame atsitikime pavartoti ginklą. Valstybės gynėjas citavo iš generolo Dragomyrovo veikalą, kad karininkas gali pavartoti ginklą tik tada, kada jį pilietis įžeis ne žodžiu, bet veiksmu, bet jei tą įžeidą išduktų pirmesniu savo įžeidimu pats karininkas, tai tuomet taip pat negalima vartoti ginklą. Šitam atsitikime Okulič-Kazarinas pasielgė neteisėdžiai.

„Del nusikaltimo medžiaga aiški“, sako Valstybės Gynėjas. O ar jie buvo girti, ar ne girti, tas nesvarbu, nes girtam taip pat nėra leistina užmušti žmogų. Sako, kaltinamasis teisingai, kad jis neturėjo tikslo nužudyti žmogų, tai kokį Okulič-Kazarinas turėjo tikslą atsistojęs prieš Noreiką 2—3 žingsnių atstume paleisti į jį šešis šuivus. Jis kaip karininkas ypatingai turėjo žinoti kokios viso to bus pasekmės. Sako, reikia priėiti prie vienos išvados, kad ne karininkas nušovė advokatą, visuomenės veikėją, bet paprastas pilietis nukovė Noreiką. Taip reikia žiūrėti į faktinę nusikaltimo medžiagą. Okulič-Kazarinas neturėjo teisės šiame atsitikime pavartoti ginklą. Valstybės gynėjas citavo iš generolo Dragomyrovo veikalą, kad karininkas gali pavartoti ginklą tik tada, kada jį pilietis įžeis ne žodžiu, bet veiksmu, bet jei tą įžeidą išduktų pirmesniu savo įžeidimu pats karininkas, tai tuomet taip pat negalima vartoti ginklą. Šitam atsitikime Okulič-Kazarinas pasielgė neteisėdžiai.

Valstybės Gynėjas sako: „Karininkui nesudaro garbės uždraustu laiku trunkytis po šantanus ir dar šaudyti žmones“. Tuo Okulič-Kazarinas pažemino karininko autoritetą. Kas kita jei jis tai būtų padaręs einant tarnybos pareigas. Čia yra žmogžudystė, kurią papildė pilietis, nužudydamas pilietį. Čia nei vienam jokių privilegijų suteikti nereikia. Kas del bausmės didumo Valstybės Gynėjas nereikalauja didžiausios bausmės. Jis sako: „Nereikalauju augščiausios bausmės, bet nematau aplinkybių del kurių bausmę reiktų mažinti.“ Toliau sako: „Neprašau kaltinamajam keršinti, bet prašau teisingai jį nubausti“. Jis sako: „Prašu teisybės“.

„Karininkui nesudaro garbės uždraustu laiku trunkytis po šantanus ir dar šaudyti žmones“. Tuo Okulič-Kazarinas pažemino karininko autoritetą. Kas kita jei jis tai būtų padaręs einant tarnybos pareigas. Čia yra žmogžudystė, kurią papildė pilietis, nužudydamas pilietį. Čia nei vienam jokių privilegijų suteikti nereikia. Kas del bausmės didumo Valstybės Gynėjas nereikalauja didžiausios bausmės. Jis sako: „Nereikalauju augščiausios bausmės, bet nematau aplinkybių del kurių bausmę reiktų mažinti.“ Toliau sako: „Neprašau kaltinamajam keršinti, bet prašau teisingai jį nubausti“. Jis sako: „Prašu teisybės“.

Civilis Ieškovas Pris. Advokatas Stašinskas. Sako, kad kaltinamasis sąmoningai ir sistematingai nužudė. Sako, kad čia nebuvo ginkluoto susirėmimo. Noreika norėjo išeiti po duris, bet kaltinamasis užbėgo prieš akis ir pradėjo šaudyti. Stašinskas sako: „Žudymas beginklių žmonių yra ne karininko, bet budelio darbas“. Prašu patvirtinti

civilinį ieškinį ir motinos vardu baigia: „Prašu atitinkamai nubausti.“

Atsargos Pulkininkas Žukas.

Okulič-Kazarinas nebuvo kaltas, buvo kaltos tos aplinkybės, kuriose įvyko nusikaltimas. Jis Valstybės Gynėjo Kalba.

Sakosi, kad jam teko buti Okulič-Kazarino lektorium. Jis mokindavęs: „Nedrišk niekados kito garbės įžeisti, bet jeigu tau vėžidžia, tai juo smarkiau reaguok.“ Okulič-Kazarinas pasielgė, kaip pavyzdingas karininkas. Okulič-Kazarinas prailenkė su penktuoju Dievo įskymu: „Neužmušk“, tai jis nusisėgė prieš Dievą ir paliks dvasiškiams spręsti, o jį kaip karininką prieš kariuomenę išteisingim.

Pulkininkas Leitenantas Zaskevičius.

Šis įvykis parodė mūsų visuomenės organizmo nesveikumą santykiuose su kariuomene. Yra grupių, kurios gerbia kariuomenę, bet yra grupių, kurios ją ir ignoruoja. Nuo to ir parėjo ši katastrofa. Jis sako: „Kariuomenė — mylimas visuomenės vaikas“. Taip į kariuomenę privalo žiūrėti visuomenė. Jis apibudino Okulič-Kazariną, kaip pavyzdingą karininką, o apie Noreiką neigiamai.

Prisiekęs Advokatas Profesorius Petras Leonas.

Daugiau apsisistoja prie civilinio ieškimo. Prašu ieškimo nesvarstyti, nes našlė ir motina abi medžiaginiai apruptintos. Remdamasis Rusų Įstatymų Rinkinio (tie įstatymai d-bar Lietuvoje veikia) X tomo I dalim 657 str., prašu ieškinį atmesti.

Sako, kad karininko turtais jo garbė. Jeigu pamatytum bėgant žmogų, kuris nešasi pavogęs turta, turim teisę, apgindami savo turta, jį nušauti. Ir Okulič-Kazarinas matydamas, kad Noreika bėga pavogęs jo turta — garbę, nušaudamas Noreiką, nepapildė nusikaltimo. Sako, čia abu viens kitą įžeidė. Čia pritaikomas 536 str. Baudž. Statuto. O Baudž. Stat. 536 str. skamba taip: „Kas nusi-kalto įžeidęs, kaip numatyta 530 ir 531 straipsniu, gali buti paliktas nebūdžiamas: 1) jei įžeidimą sukėlė lygus arba sunkesnis asmens smurtas ar lygus arba skaudesnis įžeidimas, nuskaustojto padarytas.“

Leonas sako, kad jeigu ir pripažintume Okulič-Kazariną kaltu, tai augščiausią bausmę butų galima skirti ne sulig 453 str. B. St., bet sulig 458 str. II dalies. Baudž. St. 458 str. skamba taip: „Kas nusi-kalto nužudęs, kai tatau sumanė ir padarė budamas didžiai susijaudinęs, tas yra baudžiamas kalėt sunkiame kalėjime ne ilgiau kaip aštuonerius metus.“

Jei tą susijaudinimą sukėlė neteisus asmens smurtas arba skaudus įžeidimas, nužudytojo padarytas, tai kaltininkas yra baudžiamas kalėti grasos kalėjime arba tvirtovės kalėjime. Pasiekšininimas baudžiamas.“

Tvirtovės kalėjimas yra lengvesnis už grasos kalėjimą. Grastos kalėjimas mažai skiriasi nuo sunkaus kalėjimo.

Galop, prašu Okulič-Kazariną išteisingai. Po to tęsėsi dar daug ginčų. Po jų paskutinis kaltinamojo žodis.

Paskutinis Okulič-Kazarinui Žodis.

„Aš nekaltas. Aš kariuomenę išstarnavau 18 metų. Įžeidimas manęs, kaip karininko,

yra man baisiausias dalykas — dalykas, kuris temdo mano protą.

„Aš laike lošimo laikiau save ramiai. Taip laikiausi ir laike įžeidimo, bet kas darėsi mano viduje, tik aš vienas žinau.“ Prašu išteisingi.

Teismo Sprendimas.

Po 2 su viršum valandų patitarimo, 6 valandą vakare teismas išėina su savo sprendimu, kuriuo Okulič-Kazarinas nubaustas 1 met. tvirtovės kalėjimo be teisių susiaurinimo. Teismo pirmininkas ir vienas narys del bausmės pasilieka atskiros nuomonės. Civilinis ieškinyus našlės E. Noreikienės nesvarstytas. B. Noreikienei (motinai) priteisti jos naudai iš Okulič-Kazarino kas mėnu mokėti po 100 litų.

Visuomenės Nusistatymas.

Laike bylos advokatas pasakė, kad Teismo sprendimas auklėja visuomenę. Tai tiesa. Visuomenė labai domisi teismų sprendimais. Ši byla buvo ypatingai sudominusi visuomenę. Tą tvirtina ir tas faktas, kad laike bylos Teismo salėje matėsi, patys žymieji mūsų asmens, kaip generolas Nagevičius ir daug kitų. Labiausiai visuomenę laukė Teismo sprendimo. Ir kas pasirodė, kad visuomenė labai nustebo tokiu sprendimu. Net nekurię patys karininkai labai pasipiktino del tokios mažos bausmės. Visuomenė tame žiūrėjo Teismo subjektinumą. Bet juk prieš teismo sprendimą neleistina nieko pasakyti. Tačiau spauda nepraleido nepaminėjus tokio nevykusio sprendimo. Visuomenė tokiu sprendimu labai nepatenkinta.

Bendros Išvados.

Šią bylą nagrinėjo Kariuomenės Teismas, kurio sąstate be Teismo pirmininko dalyvavo dar keturi karininkai, galima sakyti visai nespecialistai. Ir laike sprendimo pasirodo, kad specialistas Teismo pirmininkas laikosi visai kitokios nuomonės del bausmės didumo ne gu, kad tie jaunieji neprityrę karininkai, kurie savo balsų dauguma nusprendė paskirti Okulič-Kazarinui taip lengvą bausmę. Kad sprendimas buvo subjektingas, tai matyti iš jo paties suredegavimo. Jame pačiame skamba, kad Teismo pirmininkas ir vienas narvs pasilieka atskiros nuomonės del bausmės didumo.

Beveik tuo pačiu laiku pernai buvo nagrinėjama byla Romano už nušovimą pulkininko Brunzoso, kuriam tas pats Kariuomenės Teismas buvo paskyręs 6 met. sunkiųjų darbų kalėjimo. Okulič-Kazarinas nušovė Noreiką tik delto, kad Noreika jį užgavo žodžiu. Tas atsitiko prie kortų stalo, kur beveik niekuomet be ginčų, be užgavimų neapsieinama. Tas užgavimas įvyko ne kur nors viešoj vietoj. Tą užgavimą, kaip liudininkai nurodo, išsaukė pats Okulič-Kazarinas. Okulič-Kazarinas aiškina, kad jis buvo labai susijaudinęs, bet liudininkai to neparodo. Jei jam buvo tamsu akyse ir nematė kio daro, tai kodėl jis nepaleido šuvių po šalį, bet visus susmeigė į nelaimingą Noreikos kuną. Anot advokato Stašinsko, karininkas turi buti vyriškas, susivaldantis, karininkas nėra, kuria nors isterikė moteris, kuri nežinotų ką daranti. Tai iš to seka, kad Okulič-Kazarinas be jokio reikalo, sąmoningai atėmė Lietuvai taip svarbų žmogų, kuris savo darbais buvo daug prisidėjęs prie Lietuvos atgimimo, kaip L. Noreika.

Dabar pažiūrėkim del Romano nusikaltimo, kuriam daugiau kaip šešis kartus paskyrė didesnę bausmę. Jis nušovė Brunzą todėl, kad pastarasis ar-

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS.

GYVENIMO SUNKENYBES.

Tikras draugingumas Išvedė iš desperacijos miškų.

„Karolis tikras draugas, aš jį gerbiu, nes jis niekuomet nieko man nemeluoja. Jis niekuomet nustojo pas mane pasitikėjimo ir niekuomet neprašė jokios malonės.“

Šituos žodžius man teko girdėti iš vieno man gerai pažįstamo žmogaus.

Jis kalbėjo kadaise apie savo mylimą šunelį Karolį. Nesenai vėl tą savo pažįstamą sutikau. Jis sako: „Ar žinai Tamsta, mano Karolis mirė. Dabar man begaliniai nesmagu, nes tai buvo patikimas draugas. Jis man niekuomet nemelavo ir neperžengė pasitikėjimo“. Ir kalbėjo jis ilgą apie kokį žmogų, kurs mirdamas apie save gerą atmintį palieka.

Šis žmogus charakterizuoja gerą draugą trimis skirtingais motyvais. Jis niekuomet man nemeluoja. Niekuomet nustojo pasitikėjimo. Niekuomet neprašė pagelbos. Tokio tai pobūdžio žmogus vadinasi draugu.

Daugelis sako: „Kam turėti draugą, jei jį negali išnaudoti savo reikalams“.

Saugokis nuo tokių draugų, kurie yra tokio nusistatymo, nes kartais tokie draugai taip toli nueina, kad ant kiekvieno žingsnio tave išnaudoja. Ir jei tu tam priešinsies, tai tave apšmeiž, apipurvins ir vėl, apsisukę, bandys tau veidmainingai dantis rodyti lyg tarsi nieko tau nebutų blogo padarę. O jei pamatys, kad tu traukiesi jam iškelio, tai paliks tavo amžiną priešu ir kur tik galės darys tau niekšystes.

Žmogus gavęs šitokią gyvenimo pamoką, nustoja pasitikėjimo. Jei pas jį apsilanko kokis nors pažįstamas, pradeda maloniai kalbėti, tuojaus sukelia abejonę, ir noroms nenoroms stato pats sau klausimą: „Ko jis iš manęs reikalauja? Ar jis man teisybę kalba? Jeigu aš jam suteiksiu tinkamus patarimus, ar galima jam pasitikėti, ar jis palaikys tą viską paslapy“.

Susidurimas su žmonėmis, bi vieną išmokina storžieviškumo. Apsirikimai ne vieną buvusį atviru, malonių širdingų padaro šaltu ir net sarkastišku žmogumi, ir jei ką toks žmogus daro, tai daro su apsisvarstymu; tas nekaltas veido malonumas atsimauno į kokį tai betikslį.

„Kam turėti draugą, jei jo negalima išnaudoti.“ Ir jei jo nekaltumą supranta, juo pilniausiai naudojasi kol jį padaro tikru ciniku.

Neveltui ir priežodis sako: „Saugok mane, viešpatie, nuo draugų, o nuo priešu aš pats apsaugosiu“.

Lietuvos kaimo gyventojai netaip dažnai paliečiami tokiu Judos draugingumu. Todėl pas kaimiečius dažnai atrasi nekaltos širdingumo. Užtai ir sakoma, kad Lietuvos kaimietis yra begalo svetingas.

Bet, čia, Amerikoje ciniškume toli nužengė ir mūsų broliai lietuviai. Čia jau net ir priežodis yra: „Kalbėk ir akmenį rankoj turėk!“ Ir delto pas mus to socialio gyvenimo, galima sakyti, suvis jau kaip ir nelikę. Kiekvienas pavienis, kiekviena šeima kaip ir tvoroms apsitvarstę, idant apsisaugoti, kad draugai neprieitų.

Gyventi be draugų yra begalo sunku ir ilėu. Bet turėti draugus kabėse — dar blogiau.

Generolas neturės didelių pasekmių, jei jis nebus draugingas su savo karininkais.

Autorius, publicistas, ar redaktorius neatsižymės jei neturės skaitytojų.

Biznieriūs, neturintis pritarėjų, neišaugins didelio biznio. Vienuj vienas kelias, kuriuo eidamas gali sutikti draugingumą, tai tas, kad pats turi buti draugingus.

Niekuomet negali surasti, nei palaikyti draugo, jei tu busi jam neištikimus; jei tu meluosi savo draugui, apgaudinėsi jį ar akipleišiškai išnaudosi jo draugingumą saviems reikalams.

Kartą nustojęs draugo užsitikėjimo, negali jį pinigais atpirkti. Draugingumas pilniausiai remiasi ne veidmainingu, bet draugingu atsinešimu prie draugų.

Ką mes gyvenime turime jei neturime laimės? O laimę galima turėti tik teikiant kitiems laimę. Be draugų nėra galybės nešti laimę kitiems.

Jeigu tu neši didesnius gyvenimo nesmagumus, negu kad manai turėtum nešti, ar pamatysi bent truputį priežastis: ar kartais nebus tavo paties kaltė? Gal visai nepaisai savo draugų, elgiesi su jais nedraugingai ir todėl jų pagaliaus netekai.

Jei draugingai apsieisi su draugais, tai tave draugai neapleis ir nepamirs.

Skleisk draugingumą. Draugų tarpe plėsk malonumą, o pamatysi kaip tau tas vienokiu ar kitokiu budu sugrįžs. Tuomet pamatysi savo gyvenime permainas. Sumažės tavo gyvenimo sunkiojį našta.

lič-Kazarinui 1 met. tvirtovės ir tokiu budu groivė jų šeimyninį gyvenimą. Romano nusikaltimą mūsų visuomenė dalinai pateisino. Jis gynė savo šeimynos reikalus, jis pavartojo teismo darbe, karininkai. Toki jo ginklą prieš tą, kuris atėmė jam šeimos laimę, kuris sugriovė jo šeimyninį gyvenimą. Ir čia kiekvienas kulturingas žmogus pasakys, kad tukstantį kartų mažesnė bausmė to, kuris pavartoja ginklą, gindamas savo ir savo šeimos laimę, negu, kuris pats išsaukęs įžeidimą ir gavęs už tą atgal įžeidimą, už savo paties išsauktą įžeidimą pavartoja ginklą, užmuša žmogų. Bet čia išėjo atvirščiai: Romanui buvo paskirta 6 metai sunkaus kalėjimo, o Oku-

V. G.—nas.

LIETUVIAI AMERIKOJE

CHICAGO, ILL.

„Birutės“ Sezono Atidarymas.

Spalio 21 d. Lietuvių Auditorijoje vietinė dailės draugija „Birutė“ atidarė savo muzikos sezoną, kaip visuomet su koncertu. O kadangi jai buvo koncertas su pretenzijomis chiegiečių gyvenime, taigi suėjo visa muzikališkoji publika bei „Birutės“ rėmėjai. „Birutė“ šmet turi naują vedėją, čia gimusį jauną vyrą, kuris dar ir pats yra studentu ir prišaky savo vardo nesirašo titulu kaip tai „kompozitorius“, „artistas“ arba „profesorius“, tačiau jisai yra geru choro vedėju ir chiegiečiai nesigailėjo savo delnų — plojo kolei nuvarg, pridavę jam energijos ir įvertino jo darbuotę. Programos buvo rupestingai priengtas ir gerai išpildytas. Programą atidarė Kazio Steponavičiaus kompozicijos trimis dainelėmis, kurios pasižymi savo originalumu bei gerai suharmonizuotas. Iš eilės sekė: „Tamsia naktį“, „Lopsinė“ ir „Kas bus“, „Lopsinė“ su soprano solo išpildė jauningai p. O. Biežis. Po to sekė „Birutės“ vėry kvartetas, sudainuodami tris dainas. Jie visi yra studentai ir parodė, kad jie turi gerus balsus; ypatingai J. Balanda, kuris vyrukas kokių devynioliktų metų, bet turintis stebėtiną baso balsą ir jeigu jis lavinsis, tai bus mūsų koncertų pažiba.

Dainuoja p. J. Babravičius, nereikalauja rekomendacijų, viena nelaimė, p. Babravičius, važiuodamas į šį koncertą „pametė“ visas lietuvių gaidas ir „priverstas“ buvo dainuoti tik angliškai ir rusiškai. Tas mum nepatiko, nes, iš tiesų, mums nusibosta klausyti angliškų dainų svetimausiu koncertuose. Ypatingai „Birutės“ koncerte norisi išgirsti savo širdžiai prigimtos muzikos, nors tenka, del tam tikrų „priekasčių“ klausytis jau mum įkiretos muzikos. „Birutės“ choras užbaigė tikrai gerai su „Toreadoro“ daina iš op. „Carmen“ su solistu p. N. Capas.

Sekė gražus moterų choras ir jos gerai išpildė keletą dainų. Po jų pasirodė p-lė Anelė Salaveičiūtė, pirmą kart „Birutės“ koncerte. Ir reikia gėrėtis — muzikoje jos pažanga, didelis skirtumas nuo to laiko kaip mes pirmą kartą Chicagoje nugirdom ją dainuojant sunkią ariją iš op. „Aida“ ir dabar p-lė Salaveičiūtė be savo didelio soprano balso dabar gražiai interpretuoja dainą taip, kad jos bleksiant matai ir girdi lyptat, kuri su atsivėdavimu stadijuoja muziką ir žengia prie užbriceto tikslu, kuris jai beabejo pavyks pasiekti.

Ir vėl dainavo angliškai p. Babravičius ir galų gale birutėčiai įteikė mūsų artistui kopiją „Karvelėlis mėlynasis“, kurią minėtas artistas šimtus kartų dainavo, tačiau šį kartą gražiai sudainavo pritariant visam chorui.

Užbaigai „Birutė“ sudainavo išdidžiai ir afektingai „Mes be Vilniaus Nenurimsim“.

„Birutės“ chore randasi dabar daug jaunų choristų, daugiausia studentų. Gražu ir juos žiūrėti, o ypatingai klausytis. Visas choras gražiai sugrupuotas laike koncerto sėdėjo ant estrados prašalydami nepakenčiamą įspūdį, kuris dažnai tenka nukentėti lietuvių parengimuose, butent po sudainavimui choristai stumia vien kitus nuo scenos bandydami prasišalinti.

Abelnai šis „Birutės“ atidarymo sezono koncertas darė

malonaus įspūdžio. „Birutė“ su savo nauju vedėju p. Steponavičiu užsitarnauja pagarbos žodžiu.

Chicagietis.

BALTIMORE, MD.

P-lės Alenos Aušriutės Koncertas.

Kas kartas pas mus vis daugiau naujų talentų, naujų dailininkų atsiranda. Viena naujų artistų pas mus pasirodė 23 d. spalio p-lė A. Aušriūtė iš New Yorko. P-lė A. Aušriūtė dar tik apie metai laiko kaip yra sugrįžus iš Italijos, kur ji apie penkis metus yra praleidusi besimokiniui muzikos ir lavinimui savo balso. Amerikos lietuviams p-lė A. Aušriūtė yra dar mažai žinoma ir mažai kas yra girdėjęs jos nepaprastai didelį ir malonų balsą. Su šiuo sezonu p-lė Aušriūtė pradeda savo koncertų gastroles po lietuvių kolonijas. Netekiant kokių nors komplimentų, kaip kad paprastai yra daroma, reikia rimtai pasakyti, kad p-lė A. Aušriūtė, su savo puikiu balsu ir artistišku užsilikimu scenoje, stovi greta su visais mūsų pirmiejiomis artistais ir todėl jos duodami koncertai patartina lankyti kuokartingiausiai, nes yra malonu klausyti tokio puikaus balso, taip rimtai pildant puikiausius muzikos kurinius.

Už visas sudainuotas dainas artistė užspelnė nuo publikos didelės pagarbos ir garsių entuziastų aplodismentų.

Be kalbamos artistės dainininkės dalyvavo dvi vietinės jaunos p-lės: J. Danieliūtė, kaip vietinė žymi smuikininkė ir L. Geležiūtė, pianistė, kuri lietuvių gaidų gana sėkmingai. Tai naujos mūsų scenos žvaigždutės.

Publikos buvo neperdaugiau. Šitai suteikė nevisai malonų įspūdį kaip kad artistei, taip ir rengėjams. Gaila!

Kazys.

SO. BOSTON, MASS. Rinkimų Prkalbos.

Lietuvių Piliiečių Klubas 24 d. spalio, Lietuvių salėje turėjo praėjusių rinkimų prakalbas. Publikos atsilankė apie 400 asmenų, beveik pilna salė. Pirminkavo Ministeris Kubilius. Pradžioje Kanklių stygų orkestras, po vadovybe Stasės Jasiškaitės, išpildė „Washington Post“ maršą ir du lietuviškus kurinius.

Kalbėtojų buvo 4—5. Nuo Demokratų partijos kalbėjo Kneizys ir adv. Hardingas. Nuo Republikonų partijos tula moteris ir vyras (svetimitaučiai). Adv. Šalnierė sakė kalbėsimi visų kalbėtojų apžvalgą. Didžiojoje Šalnierė korektavo Kneizio pareiškimus arba taip sakant stoji už Republikonų partiją. Prakalbų protparpiais solo dainavo ponis Kubilienė. Paskiau buvo rodomi paveikslai iš Amerikos prezidento paskutinių rinkimų.

Iš šalies žiurint buvo matoma, kad Bostono lietuvių yra vieni Demokratai, o antri Republikonai.

21 d. nedėlvakary atsidarė Bostono Ford Hall Forum. Publikos atsilankė apie 2 tūkst. asmenų. Prkalbą sakė žydų filosofas Dr. Weise, Newyorkietis. Kiti kalbėtojai šiame bertaini bus: Dr. Durant, autorius „The Story of Phylosophy“, prof. Davis iš Yale universiteto, prof. Overstreet iš New Yorko ir kiti. Forumas atsiubna kas nedėldienio vakarą. Įžanga veltui. Pusė valandos geras koncertas, pusė valandos gera prakalba ir pusė valandos diskusijos. Kalbėtojas atsakinėja į paklausimus.

Bostono Ford Hall Forumas turi 1,500 narių („Tėvynės“ korespondentas taipgi yra nariu). Amerikoje foruma yra grynai politiška institucija, kuri Amerikos jaunimą lavina politikos, civikos ir etikos.

„Tėv.“ Koresp.

KENOSHA, WIS. Šis-Tas Apie Vietinius Lietuvius.

Keliaudamas Kalėdų Ekskursijos reikalais (ekskursija išplauks iš New Yorko laivu Aquitania gruodžio 5), turėjau progos atsilankyti ir Kenošoje, kur gerai laikosi stipri 212 S. L. A. kuopa. Nedėldienio popietį atvykęs į Schlitz Hall, Seventh Ave., radau veik pilną svetainę žmonių: mat kuopa darė savo susirinkimą, į kurį pakviėtė ir pašalinius, skelbdama, kad bus prakalbos. Na, tai man prisiejo pasakyti susirinkusiems prakalbą, pamintant Susivienijimo svarbą mūsų gyvenime, o taipgi naudingumą atilankyti Lietuvą.

Kenoshiečiai klausėsi didžiau siamie susidomėjime ir laikėsi pavyzdingoje tvarkoje. Matomai čia žmonės jau surimtėję ir pripratę prie viešų susirinkimų.

O žmonės čia labai malonūs ir švariai gyvena. Pačiame mieste lietuvių gyvena gražiausiose namuose, apodintuose žydiniomis gėlėmis. Darbai, sako, čia labai gerai didžiulėje Nash automobilių dirbtuvėje ir keliuose kituose dideliuose fabrikuose.

Daugelis lietuvių gyvena farmose (ukiuose). Wisconsinio valstijoje laukai labai gražūs — panašūs į Lietuvos laukus. Visur lygumos, žemė visa dirbama, derlinga. Kadangi kaip aš pats, taip, manau, ir daugelis „Tėvynės“ skaitytojų įdomauja, kaip gyvena mūsų broliai tolimojo Wisconsinio farmose, tai piliētis S. B. Bacevičia, laikas nuosavybi įstaigą adresu 4807 7-th Ave., Kenosha, Wis., maloniai pavėžino mane savo automobiliu po farmas, kurias galima dabar, pirkti. Farmų kainos Kenosha ir Racine apylinkėse, su geromis trobomis yra tokios: 90 akrų — \$16,200; 96 akrų — \$15,500; 112 akrų — 11,200; 45 akrų prie vieškelio — 10,000; 40 akrų — 8,500; 80 akrų su 18 karvių, 4 arkliais, daug vištų ir mašinomis — \$20,000, ir tt.

Ukininkai čia veda abelą ukininkavimą, sėja daug javų ir laiko daug gyvulių. Pieniškystė čia gerai išsismoka. Bukšnaitis.

THOMAS, W. VA. Apie Darbus.

Kas gi atsitiko su visais mūsų korespondentais ir žinių pra nešėjais laikraščiams, kad iš šios kolonijos nei žodelio negirdėti? Ar gi jau nei vieno vietos žmones ir Taurų Klubą, kurio didžiama narių yra SLA. nariais. Todel klubas mato reikalo atitaisyti žinios netikslumus. Rašiny nepamatuotai primetas irnyngas Taurų Klubiui ir jo viršininkams del atsibuvusio Scranton draugijų viršininkų susirinkimų tikslu pasiūstį rezoliucijas į Genevą, reikale Lietuvos bylos ir Vilnių. Visų minėtų viršininkų, atstovavusių veiki visas lietuvių organizacijas, veikimas Vilniaus bylos reikale buvo nuširdus ir pavyzdingas. Niekas nedarė jokių intrygų, niekas netrukė šaukti masinį susirinkimą ir niekas nesiskverbė į prezidentumą. Prezidiumas tapo iširiktas visų dalyvių valia ir noru ir rezoliucijos patiekto ir priimtos visų pritarimu. Visi dalyviai be įšimties pasirodė esą gerbtiniai lietuviai, pasiriję ir mokantį, kritingam momente, ginti sa vo tautos teises ir garbę. Nors masinio susirinkimo nebuvo galima sušaukti, vienok ant kiek apėjo reikalas Genevoj, rezul-

tatai pilnai ir pasekmingai atsiekti. Tinkamos rezoliucijos Tautų Lygai ir Voldemarui pasiūstos į Genevą ir be abejo ta rezoliucija pageidaujamas tiks lais atsiekti. Taip pat turim pastebėti ir tai, kad Taurų Klube nėra tų blogumų, kurie tam rašiny suminėti. Klubas nenutolęs nuo savo kilnių siekių ir juos vgydo pagal išgalę. Tarpe viršininkų ir narių santikiai yra geri ir niekad nebuvo ir nėra daroma diskriminacija link žmogaus užsiėmimo narių priėmimo klausime. Visa minėta žinia yra asmeninio pobūdžio, rašyta be jokio naudingo tikslo, kandžiojant tikrai tulus asmenius link kurių rašėjas turi asmeninę neapykantą.

Taurų Klubo Spaudos Kom.: V. A. Kersevich, John C. Miller, F. A. Meškunas.

LAISKAS IŠ RUSIJOS.

Šitas laiškas yra rašytas į Pittston, Pa. seserė iš Leningrado rugsėjo 17 d. Laiško rašėjas savo vardo nepasirašo ir gavėja prašo, kad jos vardo taip gi neminėti. Ištrauka laiško yra sekama: „Mano sveikata truputį pagerėjo. Darbą dirbu tą patį. Į darbą reikia eiti keturis viors-taus. Mėnesy uždirbu 45 rublius. Su tokia alga dabar labai sunku pragyventi, o ateity gal ir visai nebus galima pragyventi. Pragyvenimo reikmenys be galo brangūs: lašinių svasas — vienas rublis, o svasas sviesto — rublis ir penkisdešimtys kapeikų. Duonos gauname du svaru į dieną, bet ir tai reikia išstovėti prie sankrovos nuo dviejų iki keturių valandų. Tai tiek apie valgi, o apie drabužius nėra nei kalbos. Viskas brangu ir nieko nėra. Vasara pas mus buvo lietinga ir šalta. Kuomet prisiraitins žiema, tai žmonės baiminajasi ir kalba, kad bene susilauksime bado.“

„Tėv.“ Rep.

Statistikos Žinių Rinkimas

Profesionalų ir Statistinių Žinių Rinkimas.

„Statistinių žinių“ rinkimas — pirmasai ir svarbiausias mūsų uždavinys pagaminime turinio istoriniai knygai „Amerikos Lietuviai“: 1) „statistinės žinios“ atidengia kelią nuvėtiavim visų sričių Amerikos lietuvių gyvenimo; 2) yra dokumentalis ir aiškus įrodymas to, nuo ko mes pradėjome ir ką mes turime; 3) šaltiniai, kuriuose istorikai ir už desėtkų, šimtu metų semsis sau medžiagos rašyti straipsnius, daryti išvadas apie mūsų gyvenimą šioje tolimoje šaly; 4) geistina, kad jos būtų akstinas dar prie uolesnio ir tikslesnio visuomeninio gyvenimo tvarkymo ir mūsų moralio bei ekonominio kilimo, ypač del pasitarnautų jaunajai kartai.

Tikslesnio darbo atlikimui „statistinių žinių“ rinkimas paskirtas į 3 dalis: I. Esančių draugijų, profesionalų, biznierių, bankų ir kitų įvairių įstai-gų bei pasižymėjusių asmenų suraščių ištraukos iš Amerikos lietuvių pasidarbavimo Tėvynės nepriklausomybės atgavime. Šis darbas svarbu atlikti kuo trumpiausiam laike ir kuo tiksliausiai. Tas reikalauja prisidėjimo plačios visuomenės ir jos vadų. Pavieni asmenys to nieku budu nepajėgtų padaryti.

Bet galima pasidžiaugti, kad „st. žinių“ rinkimas rado nepaprastai didelio prielankumo visuomenėje, kad žinių rinkime, jų suteikime dalyvauja įvairių sričių žmonės. Tas užtikrina didesnj darbo tikslumą ir palengvina jo atlikimą.

Pirmi į mūsų pakvietimą atsiliepė ir „st. žinių“ rinkimas stoji tie, kurie pirmi stoji į kovą su gyvenimo sunkenybėmis, kad per vargą ir pasiaukojimą nuskinti kelią šviesesnė ateitin; kurie pirmi šioje tolimoje šaly pradėjo rupintis, kad ateivių širdyse neužgestų tėvynės meilės ugnis, o jie yra paprasti, labiau prasilavinę darbininkai žmonelės. Ir šiandien jau daugelis iš panašių kalba draugijų susirinkimuose, ragindami narius prie šio brangaus visuomenės darbo; ne vienas rupinasi kaip sutvarkyti savo koloniją, kad ji neliktų nepaminėta istorinėje knygoje; ne vienas parėjęs iš darbo, nusi-prausęs, apsirėdęs, ir pavalgęs nepaiso savo nuovorgio, bet su šmoteliu popieros rankoje ir pašėliu eina per gatves surašinėdamas šeimynas, namų savininkus, biznierių, besimokinančią jaunuo menę, ir tt. Taip, tai brangūs tėvynainiai, kurių, tiesa, nors vardas ir pateks istorinėm knygom, bet kas bepa-jėgs tinkamai įvertinti ir atsi-lyginti jiems už jų didį pasi-šventimą! Tiesa, šios rūšies statistikos sudaromos jiems pri einamiausios; savo draugijose, tarpe saviškių su kuriais gyvena ir dažniausiai susieja, prie vargo pripratusiam ir nesunkus rodosi šis didis darbas, kurio dalis panašiam tenka.

Bet yra ir kita rūšis „statistinių žinių“ rinkimo darbo. Ji reikalauja iš rinkėjų platesnės pasauležiuros, gilesnio dalykų supratimo ir pažinčių augštesnėse sferose, pav. pasižymėjusių asmens meno, mokslo, politikos srityse esanti svetimtaučių tarpe; mūsų judėjimas socialiamie ir politiniame Jungtinių A. Valstijų gyvenime; prisiminimas ir apibudinimas svarbesnių faktų mūsų tautinio judėjimo įvairiose, ypač didesnėse kolonijose, surankiojimas ir tiksli klasifikacija mūsų profesionalų. Visa tai duoda gražios progos ir mūsų inteligentijai prisidėti prie tikslesnio ir lengvesnio „statistinių žinių“ surinkimo. Jiems ši sritis „st. žinių“ daug prieinamesnė.

Pirmi inteligentiai — profesionalai organizuotai stoji į mūsų darbuotojų eiles — tai bostoniečiai. Jų iniciativa sukurta Naujos Anglijos inteligentų profesionalų komisija, kurios nariai darbu ir patarimais prisideda prie: 1. Tikslumo ir teisingumo profesionalų skaičiaus ir žinių apie juos talpinamų istorinėje knygoje. 2. Surinkimo pasižymėjusių ypatų svetimtaučių tarpe ir su-lyg galimybes suartinimas jų su mūsų visuomene. 3. Rinkimo svarbių mums dokumentų, fotografijų, spaudos paminėjimų apie Amerikos lietuvių pasidarbavimą Tėvynės nepriklausomybės atgavime ir tt. Naujos Anglijos rajone komisijon tapo pakviesti ir malonėji eiti iš Bostono: pp. adv. A. Šalna, J. Cunys, Dr. J. Jakimavičius; iš Worcester: adv. p-lė O. Stulgaiciūtė ir adv. T. Bartkus.

New Yorko ir Brooklyno profesionalų dalis turėjo savo posėdį, pavedė Dr. Venciu priimti ankietas ir išsiuntinėti išpildymui. Šiame rajone irgi manoma sukurti komisija. Be to numatoma dar nors dvi: Vakarinių Valstijų rajone ir Pennsylvaniaijoje.

Knygos „Amerikos Lietuviai“ Literatinė Komisija.

TĖ MYKITE!

Didelis 548 Puslapių Paveikluotas Veikalas Antgalviu

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje

I S T O R I J A

Tai yra netik istorija didžiausios pažangos mūsų fraternalės organizacijos, bet tai yra beveik visų Amerikos lietuvių istorija, nes joje pakliudoma ir plačiai aprašoma mūsų visuomeniški santykiai išivijoje. — Juo veikiau tą veikalą užsisakysite, tuo greičiau apspazinsite su Amerikos lietuvių istorija.

Kaina \$1.50
Drutame apdare \$2.00

Reikalaudami, kreipkitės į „Tėvynės“ Administraciją šiuo adresu:

„TĖ V Y N Ė S“ ADM.,
307 W. 30-th Street,
NEW YORK, N. Y.

NUSIBODO?

Nusibodo skaityti pranasystes, kurios neišpildė, o tik jus dvasiā nupuldė? Skaityk „Dirvą“, joje telpa raštai kurie pridoda darbininkui noro siekti ateitin, ieškoti visame gero, ir pralinksmina nuvargusią sielą.

„Dirva“ talpina gražias dainas, juokus, lengvus moksliskus straipsnius, ir istoriskas apysakas. 1929 metais joje tilps nauja istoriška apysaka — „KRYŽEIVIS“. Dabar laikas užsisakyti sau „Dirvą“. Jį yra 8 pusl., kaina \$2.00 metams. Paziūrėjimui dykai.

„DIRVA“
6820 Superior Ave.,
CLEVELAND, OHIO.

Tel. Empire 7361
Dr. F. MATULAITIS
322 Holbrook Avenue,
DETROIT, MICH.
Valandos:
12—3 p. m. ir 6—8 p. m.
Ultravioletinė šviesa. Diathermia

Reumatizmas Sausgėle

Nesikankykite savęs skausmais, Reumatizmu, Sausgėle, Kaulų Gėlimu, arba Mėšlungiu — raumenų sukim, nes skaudėjimai naikina kuno gyvybę ir dažnai ant patalo paguldo. CAPSICO COMPOUND moutis lengvai pašalina viršminėtas ligas; mums šiandien daugybė žmonių siunčia padėkavones pasveikę. Kaina 50c, per paštą 55c ar dvi už \$1.05. Dukart tvirtesnė 75c. Knyga: „SALTINIS SVEIKATOS“, augalais gydytis, kaina 50 centų.

JUSTIN KULIS,
3259 South Halsted Street,
CHICAGO, ILL.

I R IŠ LIETUVOS per BREMENA ant didžiausio ir greičiausio Vokietijos laivo COLUMBUS Arba ant kitu laivu šios linijos Tikrai aštuonios dienos ant vandens Puiki trečia klesė — tikrai kajutos. Kreipkitės prie vietos aento arba 12 Broadway, New York NORTH GERMAN LLOYD

VIETINĖS ŽINIOS

GRAZIAI PAVYKĖS OPERETĖS VAIDINIMAS.

Pereitam sekmadienį, lapkr. 4 d., Transfiguration salėje, Brooklyne, Operetės Draugija statė scenoje komp. Miko Petrausko trijų veiksmų operą „Velnius Išradėjas“. Tai yra tikrai gražus komp. Petrausko kurinys, pilnas žavėjančių muzikos melodijų. Libretto šiai operai parašė mūsų žinomas teatrininkas p. P. Bukšnaitis, todėl veikalas perpintas gražaus humoro siulu. Ypatinai antrasis veiksmas tuoj pasižymi, kuomet „velnio išradimu“ — degtine kaimiečiai pradeda vaišintis ir apsvaigsta.

Operetės Choras ir artistai dainavo ir vaidino gerai. Atsižvelgiant į aplinkybes, kuriose mėgėjams prisena vaidinti ir žinant, kad tokį sunkų kurinį išpildo tik vieni mėgėjai, tai geriau ir tikėtis negalima. Operetės Choras geras ir skaidžiai sumokytas. Rodos, chorui geriausiai pavyko dainuoti antro veiksmo jaunimo sutartinę. Nors choras ir visame veikalame dainavo gerai, ypač pirmame veiksmo velnių choras (vienų vyrų) vietomis tikrai pragariškai galingai dainavo. Kiek silpniau išėjo trečio veiksmo dainos velnių su raganomis, bet paprastam klausytojui ne muzikui žymių trukumų pastebėti ir čionai nebuvo progos.

Solistai ir vaidintojai. Buvo visokių: vieni labai geri, kiti kiek silpnai. Mažesnę rolę tulos suvaidinta silpnokai, bet jos tokios nežymios, kad ir pastebėti jas sunku. Visos vadovaujamos rolės atliktos pagirtinai, kas ir sudarė bendrą vaidinimo jausmą ir įspūdį. Beabejonės visais žvilgsniais pirmoje vietoje stovi Belzebubo rolė, kurią šiuo kartu vaidino K. Sausuraitis — basas. Šiuo kartu p. Sausuraitis pasirodė šimtu nuosimčių geriau, negu šių žodžių rašytojas bent kuomet iš jo tikėtis galėjo. Sunki dainavimu ir vaidinimu Belzebubo rolė atlikta be jokių žymesnių trukumų ir lengvai galima lyginti prie seniausiu būvusių Belzabubais pp. Sodeikos ir Butėno. Savo tvirtu gražiu balsu ir visiškai laisvu vaidinimu p. Sausuraitis, beabejonės, nustebino ne vieną savo pažįstamą.

Sekanti iš eilės savo svarbumu yra Artojų Velnio rolė, kuris išranda degtinę ir velniaus Belzabubas duoda jam vardą „Velnio Išradėjo“ ir pakelia į pragaro viršūninkus, savo pagelbininku padaro. Šioje rolėje reikia daug dainuoti ir vaidinti, tačiau scenos veteranas, p. K. Kraučūnas, Artojų Velni suvaidino taip, kad nei pridėti, nei atimti nieko negalima. Rodos, šiuo kartu p. Kraučūnas dainavo net geriau, negu kitais kartais jis šią rolę dainuodavo. Jis savo gražiu dramatišku tenoro balsu ir puikumu vaidinimu tikrai maloniausio pasigėrėjimo išpuodį žiūrėtojuose sukėlė.

Pilnai geri buvo F. Morkus — Bobų Velnio ir Piršlio rolėse, M. Šteinis — pragaro Raštūninko ir Artojo rolėse ir P. Bukšnaitis Uošvio rolėje. Ypač p. Bukšnaitis labai originalus buvo komiškoje rolėje ir daug juokų sukėlė. Kai kas mano, kad rašydamas šiai operai žodžius p. Bukšnaitis sau tą Uošvio rolę ir pasirašė. Taipgi buvo savo vietoje S. Kažemėkas — Ponų Velnius, I. Bujokas — Valdinkų Velnius ir Žentas, A. Vasiliauskaitė — Artojo Žmona, O. Brazaičiūtė — Jaunamartė, P. Starkiūtė — Močiūtė ir A. Šlenis — Senukas. Muzikos vadovas X. Strumskis, režisierius P. Bukšnaitis. Orchestra taip pat buvo gera, nors ir nedidelė.

Bendras įspūdis šio vaidini-

mo yra pilnai patenkantis ir nekuriams atžvilgiais daugiau, nei patenkantis. Visa publika, kurios buvo apypilnė salė, vaidinimu pilnai patenkinta. Kadangi visą dieną ir iki pat vaidinimo pradžios linojo, tad daugelį sulaukė nuo atkankymo šio gražaus ir ilgai neužmirštino vaidinimo. Bet nuostolių rengėjai rodos neturės, nors susidaro didelės išlaidos tokius veikalus scenon statant. Gaila, kad kupina salė publikos negalėjo šio vaidinimo matyti.

Garbė Operetės Draugijai, jos vedėjams ir vaidintojams už patiekimą brooklyniečiams tokio gražaus vaidinimo. Linkėtina, kad ateity ir daugiau panašių vaidinimų mums Operetės Draugija pateiktų.

Beveik Muzikas.

ARTISTĖS AUSRIUTĖS KONCERTAL

Teko sužinoti iš asmens arti stovinčio Artistės Elenos Ausriutės rengiamų koncertų, kurių jau keli įvyko, kad dainuoti gerbiausiai Dainininkei pilnai sekasi, taipgi ir atsilankanti ji publika į jos koncertus esti pilnai patenkinta. Tik galėtų būti publikos daugiau, nes kaip kuriose vietose jos esti per daug maža. Tačiau tenka patirti iš tų vietų, kur p-lės Ausriutės koncertai jau buvo, kad nebuvusieji koncerte gailisi ir jei gerb. Artistė rengtų antru kartą koncertus tose pačiose vietose, tai jau daugiau publikos turėtų.

Todel patartina tų kolonijų lietuviams, kur p-lės Ausriutės koncertai rengiami, kad kuoskaitlingiausiai atsilankytų jos malonaus ir tikrai gražaus dainavimo pasiklausyti. Busiantis artistės Ausriutės koncertai įvyks sekamai:

- Philadelphia, Pa., lapkričio 11 d.
- Montello, Mass., lapkričio 16 dieną.
- So. Boston, Mass., lapkričio 18 dieną.
- Union City, Conn., lapkričio 25 dieną.
- Brooklyn, N. Y., Labor Lyceum salėje, sausio 13 dieną, 1929 m.
- Hartford, Conn., sausio 27 dieną.

Linkėtina, kad šių visų kolonijų lietuvių skaitlingai p-lės Ausriutės koncertus atkankytų ir pasiklausytų tikrai puikaus dainavimo.

Reporteris.

KOMPOZITORIUS PETRAUSKAS BALTIMORĖJE.

SLA. narys komp. Mikas Petrauskas spalį 31 d. vėl buvo užėjęs „Tėvynės“ redakcijon ir sužinojome, kad vyksta Baltimorėn kiek ilgesniais laikais asistoti. Jau galutinai yra nutarta su Lietuvių Atletų Kliubo veikėjais statyti scenoje gražios p. Petrausko sukomponuota opera „Velnius Išradėjas“. Repetacijos jau prasidėjo pereiną savaitę. Linkėtina kuogeriausio pasisekimo gerb. Kompozitoriui vėl stojus prie aktyvio scenos darbo — mokymo ir vadovavimo muzikaliams vaidinimams.

ATSHILANKĖ SVEČIAI.

Lapkr. 5 d. lankėsi SLA. Centre ir „Tėvynės“ redakcijoje p. Bukšnaitis sau tą Uošvio rolę ir pasirašė. Taipgi buvo savo vietoje S. Kažemėkas — Ponų Velnius, I. Bujokas — Valdinkų Velnius ir Žentas, A. Vasiliauskaitė — Artojo Žmona, O. Brazaičiūtė — Jaunamartė, P. Starkiūtė — Močiūtė ir A. Šlenis — Senukas. Muzikos vadovas X. Strumskis, režisierius P. Bukšnaitis. Orchestra taip pat buvo gera, nors ir nedidelė.

Bendras įspūdis šio vaidini-

redakcijon atsilankymo p. A. Vanagaičio, nepatenkintas delto, kad jo bendras Mikas Jozavitas pažymėtas SLA. nariu, o p. Antanas Vanagaitis šito pažymėjimo nėra gavęs. Mat paaiškėjo, kad p. Vanagaitis prisirašydamas prie SLA. 260 kuo pos Chicagoje norėjęs paimti net \$10,000 apdraudus iš Susivienijimo, bet kadangi Susivienijimas tokio stačiai kapitalistiško apdraudus laipsnio dar neturi, tai p. Vanagaitis pasitenkinęs tukstantinio laipsnio apdrauda ir dabar oficialiai skaitosi tukstantiniu SLA. nariu. Mums labai malonu tokią klaidą atitaisyti ir SLA. nariams paskelbti, kad p. A. Vanagaitis yra tukstantiniu SLA. nariu.

NAUJI VANAGAIČIO REKORDAI.

Teko patirti iš oficialių šaltinių, kad lapkričio 3 d. artistai A. Vanagaitis ir Mikas Jozavitas padarė naujus rekordus Kolumbija kompanijoje. Musų miklių pirštų pianistui Mikui akomponuojant ir lygiai mikliai p. Vanagaičio gerkliai dainuojant tapo įdainuoti sekami rekordai: „Šaly kelio“, „Nepažintum tos vietelės“, „Du sėdi“, „Mes du broliukai“. Pastarasis yra duetas, kurį įdainuoti pagelbėjo brooklyniečių mylimas dainininkas p. K. B. Kriauciūnas (šitas Kriauciūnas Italijoje nebuvo). Todel nežilgo susilauksime naujų Vanagaičio rekordų.

Rep.

KONCERTAS IR BALIUS.

Maspetho Lietuvių Auditorijos Bendrovė rengia gražų koncertą su plačiu ir įvairiu programą, o po koncertui bus šokiai. Šis pažymėtinas vakaras įvyks sekmadienį, lapkričio 18 d., Labor Lyceum salėje, 949 Willoughby Ave., Brooklyne. Prasidės 4 val. po pietų ir tęsis iki vėlomos. Įžanga tik \$1.00; 75c. ir 50c. Pasibaigus koncertui įžanga tik į šokius 50 centų.

Programė dalyvauja: Lyros Choras, Lietuvių Operetės Choras, L. Vycių Choras iš Maspetho, p-lė M. Česnavičiūtė — sopranas, K. Hoffmanas — tenoras, p-lė M. Žemaitė — sopranas, F. Karsokas — pasižymėjęs smuikininkas, C. McNally ir Harrigan — populiarieji šokikai. Kuomet šitokis įvairumas dalyvauja programo išpildyme, tai negali būti jokios abejonės, kad koncertas bus puikus. Prašomi visi vietos ir apylinkės lietuvių kuoskaitlingiausiai atsilankyti į šį puikų koncertą ir balių, kuris rengiamas labai prakliniam tikslui — įkurimui Lietuvių Auditorijos Maspetho.

Rengėjai.

ARTISTO STASIO PILKOS RUDEINĖ KELIONĖ.

Nedėlio, lapkričio 11 d. — Newark, N. J.
Nedėlio, lapkričio 18 d. — Paterson, N. J.
Subatoj, lapkričio 24 d. — Linden, N. J.
Nedėlio, lapkričio 25 d. — Bayonne, N. J.
Ketverge, lapkričio 29 d. — (Thanksgiving day) Elizabeth, N. J.
Subatoj, gruodžio 1 d. — Bridgeport, Conn.

Visur dalyvaus su savo jauna senatve pragarsėjęs šimtametis Jurgis Skinderis ir kiti garsios grupės nariai. Programa visai nauja.

Tolimesnis maršrutas bus paskelbtas vėliau.

Kelionės tvarkytojas.

ŠAUNUS LIETUVIŲ PROGRAMAS.

Lapkričio 4 d., Cooper Union Hall, New York City, įvyko tarptautinis koncertas su politinėmis prakalbomis suruoštas įvairių grupių republikonų partijos.

Programė dalyvavo latviai, estai, lietuviai, ukrainiečiai, rusai, (tik ne bolševikai), jugoslavai, čeko-slovakai.

Publikos buvo virš penkių tukstančių, publikoje matėsi nemažai lietuvių.

Kalbėjo nuo lietuvių p. A. Mikalauskas, muzikalę dalį programo pildė operos artistė p. Liuda Sipavičiūtė ir p. K. Menkeliuniūtė. Art. Sipavičiūtė sudainavo „Oj kas“ ir „Kur banguoja nemunėlis“. Abi dainos taip sudainuota, kad nuo delnų plojimo lužo visa didžiulė svetainė.

Art. K. Menkeliuniūtė savo stipriu soprano pripildė svetainę, dainuodama „Kur bakužė samanota“ ir „Naktis svajonėms papuošta“. Pagaliau abi artistės bendrai sudainavo puikų duetą „Tu mano Notinėle“. Svetimtaučiai begalo gėrėjosi musų artistėms ir nepasigailėjo aplodismentų.

Ant estrados laike programo sėdėjo skaitlinga grupė lietuvių, kaip komiteto nariai.

Begalo yra malonu pasveikinti lietuvių veikėjus, kurie sugebi pasirodyti svetimtaučių tarpe taip prakliniai. Tie, kuriems teko lankytis šiame tarptautiniame koncerte ir prisiklausyti muzikos ir dainų, taipgi prakalbų, manau kad jautės pilnai patenkinti ir ateity padarys iš to tinkamas išvadas, kad dar daugiau lietuvių vardą pakelus Amerikos politikoj.

Korespondentas.

GARSINKITĖS „TĖVYNĖJE“

Notary Public
MATTHEW P. BALLAS
(BIELAUSKAS)
Licensed Undertaker
734 Grand Street,
BROOKLYN, N. Y.
(S.L.A. Narys)

Telefonas: 7806-2
DR. JOHN STANESLOW
(Stanislovaits)
799 Bank Street,
WATERBURY, CONN.
Ofiso valandos:
8-9 2-3 6-8
Nedėliomis per susitarimą.

Reumatizmui kankinant

Red Cross Inkstams Pleistėriai Gaunami visose apylinkėse. Gaminata Johnson ir Johnson, New Brunswick, N.J.

Jaučiasi gerai ant nugaros

PAIN-EXPELLER

Nuo Peršalimų.

Naudokite PAIN-EXPELLERį laisvai. Ištrinkite juomi vikriai. Skausmas kaip bematant pranyks. Po vieno ar dviejų ištrinimų stebėsitės kaip gali šitas senas šeimyninis linimentas taip trumpu laiku tiek daug gero padaryti.

Paklauskite savo tėvo ar diekdo. Jie jums pasakys, kad PAIN-EXPELLERIS buvo pagelbingu jiems per suvirš penkiasdešimt metų. Jus tėvai naudojo jį nuo visokių Muskulų Skausmų ir Dieglių. Jie suradavo umy palengvinimą nuo Reumatizmo Skausmų, Neuralgijos, Strėndieglio, lengvų ir didelių Peršalimų, Išsinarinimų, Nusimūsimų, Sustingusių ir Skaudamų Muskulų ir t. t.

Pareikalauskite PAIN-EXPELLERIO pas artimiausiu vaistininką. INKARAS ant pakelio garantuoja, kad gausite tikrąjį. Nepriimkite jokio kito. Dvejoje didumo — 35 ir 70 centų bonketės.

The Laboratories of
F. A. RICHTER & CO.
BERRY AND SOUTH FIFTH STS.
BROOKLYN, N. Y.

TRY A PAIN-EXPELLER RUB TODAY

KALĖDŲ EKSKURSIJA Į LIETUVĄ

AQUITANIA

Gruodžio (December) 5-tą dieną

iš New Yorko stačiai į Cherbourgą, o iš ten gelžkeliu į Kauną.
Pusšėtos dienos vandeniu, pusantros paros gelžkeliu — ir jau busite Lietuvoje, kur linksmai praleisite Kalėdų ir Naujų Metų šventes, pasivėžinsite rogemis, ramiai praleisite ilgus žiemos vakarus giminių ir draugų buryje.
Ekskursiją veda žinomas visuomenės darbuotojas Cunard Linijos Lietuviškojo Skyriaus Viršininkas p. Pijus Bukšnaitis.

Vėlesni išplaukimai iš New Yorko:
BERENGARIA ... Gruodžio 14, Sausio 4
MAURETANIA .. Sausio 11, Vasario 16
AQUITANIA Vasario 1, Kovo 1
Užsakykite vietas ir klauskite paaiškinimų arčiau šioje musų agenturoje, arba rašykite mums:
CUNARD LINE,
Lithuanian Dept.
25 Broadway New York.

Kuomet „VOTYS“, įsiptiovimai, žaidžios ir tt. atsitinka MEŠKOS MOSTIS (Groblewski) palengvina skausmą i. ištraukia VOTIES SERDĮ į dvi ar tris dienas be jokių spaudimų. Kaina 50c.
GROBLEWSKI & CO., Plymouth, Pa.
TRAUKIA ir TRAUKIA ir TRAUKIA — tačiau lengvai.

AISOPO PASAKOS

Didelė knyga 360 puslapių, 110 paveikėlių, 301 pasakų. Tinkami pamokinimai seniems, jauniems ir mažiems. Popieros aparatuose tik \$1.25

„TĖVYNĖS“ ADMINISTRACIJA

307 W. 30-th St., New York, N. Y.

DABAR UŽSIRASYK 'AMERIKOS LIETUVI'

AMERIKOS LIETUVIS, savaitinis laikraštis ramių pasisiskaitymų, naudingų mokslinių straipsnių ir svarbiausių žinių, yra naudingas kiekvienam lietuviui. Kas jį užsirašys lapkričio ar sekandžio gruodžio mėnesio bėgy, gaus gražių dovanų knygomis ir gražių sieninį kalendorių. Užsirašykite dabar, o turėsite naudingą laikraštį.
Reikalaujam agentų užrašinėti AMERIKOS LIETUVI, pardavinėk knygas ir gražias laiškam popieras.
Laiškus ir pinigus siųsdami adresuokite taip:
„AMERIKOS LIETUVIS“
14 Vernon Street, WORCESTER, MASS.

JAUNUOLIŲ MOKYKLOS RANKVEDĖLIAI

ABC. Skaitymo-Rašymo pradžiamokslis. Sutaisė J. Damijonaitis. Pati pirmutinė knyga mokinant lietuviškai skaityti ir rašyti. Trečia ir vėliausia laida 35c.
VAIKU DARŽELIS. Skaitymai antriesiems mokslo metams. Sutaisė J. Damijonaitis. Tai knyga, vartojama po ABC. 75c.
GRAMATIKA Lietuvių Kalbos. J. Damijonaitis. Vadovalis mokykloms pirmutinei gramatikos klasiui. Trečias patalysytas leidimas 75c.
SKAITYMAI Lietuvių Kalbos Pamokoms. Sutaisė P. Klimas. Penktas išleidimas. Knyga, vartojama skaitymui po Vaidų Darželio augštesnėms klasioms \$1.00
KRAŠTO MOKSLO SKAITYMO RINKINYS. Sutaisė J. Damijonaitis. Knyga, vartojama augštesnėse klasiuose susipažinti su Lietuvos istorija, geografija ir žmonių gyvenimu bei veikėjais. Kaina 75c.
VIENYBĖ
193 Grand Street BROOKLYN, N. Y.

NĖRA KITO TIESESNO KELIO Į LIETUVĄ

KLAIPĖDA

—Ant—
BALTIC AMERIKOS LINIJOS
Važiavimas su vienu iš B. A. Laivų per Klaipėdą prie dabartinį aplinkybių yra malonus ir visai leigiamas nevargina. Kodėl Lietuviai Važiuoja Ant Šios Linijos?
1) Nepertraukiama kelionė iš porto į portą
2) Nerėikia trankytis geležinkeliais po svetimas šalis
3) Lietuviškai galima susikalbėti su laivo aptarnotojais
4) Geras valgis ir mandagus patarnavimas
5) Kasdien judami paveikslai ir koncertai
6) Išpildomi laivo orkestruos įvairūs žaislai, šokiai ir tt.

KAINOS IS KAUNO:
Trečia Klesa \$125.00
Valdžios Tax Ekstra
KAINOS I KLAIPĖDA:
Trečia Kl. \$107
I abi pusi \$181
Turistinė 3 klesa arba buvusia II klesa — \$122.00
I abi pusi 203.50

Išplaukimai Laivų Iš New Yorko:
„ESTONIA“ Lapkričio (Nov. 15-tą)
„POLONIA“ Gruodžio (Dec. 4-tą)
„LITUANIA“ Gruodžio (Dec.) 22-rą
Su įvairioms žinioms Kreipkitės į Vietos Agentą ar į Bendrovę
BALTIC AMERICA LINE
8 BRIDGE STREET, NEW YORK, N. Y.
Union Trust Bldg., Pittsburgh, Pa.
315 So. Dearborn Street, Chicago, Ill.

Biznieriai Garsinkitės „TĖVYNĖJE“.